

R4- Vadovas tėvams

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Identifikavimas

Šį leidinį finansavo Europos Komisija pagal dotacijos sutarties numerį 2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117, Erasmus+ bendradarbiavimo partnerystės projektą PAW: Gyvūnų gerovės apsauga mokyklose.

Atsisakymas

Europos Komisijos parama rengiant šį leidinį nereiškia, kad patvirtinamas turinys, atspindintis tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

Autorių teisių išpėjimas

Šis darbas yra licencijuotas pagal Creative Commons Attribution-Non-commercial 4.0 tarptautinę licenciją. Galite laisvai kopijuoti, dalytis, pritaikyti ir naudoti medžiagą nekomerciniais tikslais, jei laikotės šių sąlygų:

- Ataskaita: turite pateikti atitinkamą citatą, nuorodą į licenciją ir nurodyti, ar buvo atlikti kokie nors pakeitimai. Galite tai padaryti bet koku pagrįstu būdu, bet ne tokiu būdu, kuris leistų manyti, kad Teisė pasilikti palaiko jus arba jūsų naudojimą.

Nekomercinis naudojimas: negalite naudoti medžiagos komerciniais tikslais.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Turinys

PARTNERIAI	4
ĮVADAS	5
APIE GYVŪNŲ TERAPIJĄ	6
TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS	11
LENKIJA.....	12
1. Teisinė bazė dėl gyvūnų.....	12
2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos	13
LIETUVA.....	20
1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais.....	20
2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos	21
GRAIKIJA	25
1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais.....	25
2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos	26
ISPANIJA	33
1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais.....	33
2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos	34
ŠIAURĖS MAKEDONIJA	40
1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais.....	40
2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos	41
GYVŪNŲ PAĖMIMO INSTRUKCIJOS	44
1. Ar jūsų šeima pasiruošusi prieglobai?	44
2. Koks gyvūnas mano šeimai tinka labiausiai?	45
3. Vaikų švietimas apie prieglobą.....	46
4. Priimti augintinį, turintį elgesio problemų.....	47
5. Priėmimo žingsniai	51
6. Vaikų mokymas apie augintinio dresūrą ir priežiūrą.....	54
7. Jei negalite priimti gyvūno	55
AUTORIAI.....	57

PARTNERIAI

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU I NAUK O ZDROWIU (WSBINOZ) yra pirmoji nevalstybinė aukštoji mokykla centrinėje Lenkijoje, siūlanti sveikatos ir medicinos studijas, taip pat verslo ir pedagogines mokyklas.

www.wsbinoz.pl

„KEAN“ yra ne pelno siekianti asociacija, įkurta 2004 m. Atėnuose, kurios tikslas – kurti ir įgyvendinti humanitarines socialinės ir aplinkos apsaugos programas.

www.kean.gr

Vilniaus Jono Laužiko konsultacinis-mokymo centras – ligoninės mokykla, veikianti 6 skirtingose ligoninėse, vietiniu ir respublikiniu lygiu. Mokiniai būna ligoninėje dėl fizinų ir psichinių problemų.

www.lauzikocentras.lt

Alternatyvios veiklos asociacija yra naujai susikūrusi asociacija, tačiau yra stipri dėl ankstesnės narių patirties. Tai ne pelno siekianti organizacija, gimusi iš būtinybės tenkinti įvairius visuomenės poreikius alternatyviais būdais.

asociacionkean.com

NVO ZWES sugebėjo aplankyti daugiau nei 650 mokyklų visais lygiais Graikijoje pagal patvirtintas švietimo programas ir išmokė daugiau nei 450 000 mokinių kartu su trimis dresuotais šunimis, dalyvaujančiais edukacinėse programose, taikydama patirtinį požiūrį į meilę gyvūnams.

www.zwes.gr

Panhellenic Animal and Environmental Federation) buvo įkurta 2010 m. Tai didžiausia gyvūnų gerovės organizacija Graikijoje, vienijanti 66 organizacijas nares. Jų misija yra apsaugoti gyvūnus ir ginti jų gerovę bei teises taikant politinį spaudimą, teisinius veiksmus, mokslu pagrįstus tyrimus ir kampanijas.

www.pfpo.gr

Angelovas Gaberotas s. Vataša, įsikūrusi Kavadarci mieste, Šiaurės Makedonijoje ir veikianti nuo 1918 m. Mokykla suteikia sveiką, patogią socialinę aplinką mokiniams ir vykdo europinius projektus, skirtus geresnei ugdymo pažangai.

www.dagvatasa.edu.mk

Florinos šiaurinėje dalyje įsikūrusi 5-oji pradinė mokykla „Theodoros Kastanos“ vykdo kultūrinės ir aplinkosauginės edukacinės programos, propaguoja edukacinės ir kultūrinės vertybes.

kastanos.edu.gr/el

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

ĮVADAS

Šis vadovas yra skirtas suteikti tėvams informaciją apie gyvūnų gerovę, gyvūnų apsaugos teisinę bazę, gyvūnų gerovės organizacijų/prieglaudų sąrašą arba nurodymus gyvūno priglobimo atveju. Jis parengtas vykdant Europos Sąjungos Erasmus plus programos projektą PAW. Vadovo tikslas pateikti naudingą informaciją visose partnerių šalyse.

PAW projektas jungia įvairias skirtingas organizacijas iš penkių šalių: Graikijos, Ispanijos, Lenkijos, Lietuvos ir Šiaurės Makedonijos. Visų organizacijų bendras tikslas sukurti veiksmingą metodiką gyvūnų gerovės švietimo ir gyvūnų terapijos tema. Šis vadovas yra bendro darbo ir pastangų rezultatas.

PAW projekto pradžioje buvo atliktas išsamus tyrimas ir parengta lyginamoji ataskaita, kurioje apibendrinta gyvūnų apsaugos teisinė bazė kiekvienoje šalyje partnerėje. Pasitelkus tyrimą minėtose šalyse taip pat padarėme išvadą, kad dauguma švietimo sistemų neįtraukia gyvūnų gerovės temų į savo mokymo programas ar kaip pasirenkamojo dalyko.

Trūkstant gyvūnų gerovei skirtų mokymo programų ir medžiagos, buvo parengta ir mokomoji medžiaga vaikams (6-12 m.). Į medžiagą įtraukta mokymo ir mokymosi veikla, kuri gali būti naudojama edukacinėse aplinkose, taip pat įvairiose aplinkose už mokyklos ribų.

Švietimo ekspertai mano, kad vaikų mokymas rūpintis ir gerbti gyvūnus nuo mažens gali daryti teigiamą įtaką vaikams ir gyvūnams. Empatijos ir užuojautos gyvoms būtybėms skatinimas yra svarbus asmeniniam jaunų žmonių vystymuisi ir dėl to pamažu pagerėtų kai kurios gyvūnų gerovės problemos, kurios šiandien turi įtakos gyvūnų gyvenimui, pavyzdžiui, nepriežiūra, šiukšlinimas ir žemės ūkio praktika. Tai svarbūs gyvenimo įgūdžiai, kurie taip pat bus naudingi visai

visuomenei, nes sužinoję apie gyvūnų gerovę vaikai labiau linkę džiaugtis sveikais santykiais su gyvūnais ir žmonėmis visą gyvenimą.

Atsižvelgiant į pateiktą medžiagą PAW projektas kuria bendrą tikslą, kuriuo siekiama ne tik kurti ir įgyvendinti naują edukacinę medžiagą apie gyvūnų gerovę, bet ir skatina visas suinteresuotas šalis (institucijas ir asmenis) kurti šias ir kitas edukacinių programų idėjas.

PAW projektas grindžiamas šiais metodais ir ES gyvūnų apsaugos ir gerovės strategija, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas pagrindinėms veikloms yra orientacinė priemonė plėtojant ir

skatinant ES institucijų, valstybių narių, švietimo įstaigų ir gyvūnų gerovės suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą. Projektas sutelktas aplink šias pagrindines ašis:

- Skatinti dalyvavimą gyvūnų apsaugos ir gerovės veikloje.
- Psichikos sveikatos skatinimas per terapiją naudojant gyvūnus.
- Įgūdžiai ir kvalifikacijos, kurias siekiama tobulinti gyvūnų gerovės ir gyvūnų apsaugos srityje keičiantis geriausia praktika.

Šio vadovo tikslas – pateikti šios sistemos santrauką, turimą paramą ir padėti tėvams plėtoti vaikų ir jaunimo žinias apie gyvūnus, įkvėpti jaunąją kartą siekti kurti gyvūnams draugiškesnę ateitį.

APIE GYVŪNŲ TERAPIJĄ

Gyvūnų terapija, taip pat žinoma kaip gyvūnų pagalba, apima gyvūnų naudojimą siekiant suteikti terapinę pagalbą asmenims, turintiems įvairių fizinių, emocinių ar psichologinių poreikių. Yra keletas gyvūnų terapijos tipų, kurių kiekvienas yra pritaikytas skirtingiems tikslams ir grupėms, pavyzdžiui, gyvūnų terapija, hipoterapija, ūkinių gyvūnų terapija ar net delfinų terapija. Gyvūnų terapija gali būti vertinga priemonė, skatinanti vaikų emocinį ir psichologinį augimą, ji gali būti veiksmingai naudojama šiais būdais:

- Tinkamo gyvūno pasirinkimas: Gyvūno pasirinkimas yra labai svarbus. Gyvūnų terapijoje dažniausiai naudojami šunys, katės, triušiai, jūrų kiaulytės ir arkliai. Gyvūno temperamentas ir prigimtis turi atitikti vaiko poreikius.
- Profesionalūs nurodymai: Gydymas gyvūnais visada turi būti atliekamas vadovaujant apmokytiems specialistams. Licencijuoti terapeutai, psichologai ar konsultantai, kurie specializuojasi terapijoje su gyvūnais, gali užtikrinti, kad terapijos seansai būtų saugūs ir veiksmingi.
- Tikslų nustatymas: nustatykite aiškius vaikui reikalingus terapinius tikslus. Šie tikslai gali būti labai įvairūs – nuo socialinių įgūdžių ir empatijos tobulinimo iki nerimo ir streso mažinimo.
- Struktūruoti užsiėmimai: kiekvienas terapijos seansas turi būti struktūruotas ir pritaikytas vaiko poreikiams. Veikla su gyvūnu gali apimti šukavimą, vaikščiojimą, žaidimą ar tiesiog ramų sėdėjimą. Šios veiklos gali padėti vaikui užmegzti ryšį su gyvūnu.
- Pojūčių stimuliacija: Sąveika su gyvūnais gali sukelti jutimų stimuliaciją. Vaikai gali jausti švelnų šuns kailį ar švelnią katės murkimo vibraciją. Ši jutiminė sąveika gali nuraminti ir padėti vaikams valdyti savo emocijas.
- Emocinė parama: gyvūnai nesmerkia ir teikia besąlygišką meilę ir paramą. Tai gali būti ypač naudinga vaikams, kurie patyrė traumą, kovoja su emocinėmis problemomis ar sunkiai užmezga žmogiškuosius santykius.
- Bendravimo gerinimas: Gyvūnų terapija gali padėti vaikams išmokti veiksmingiau bendrauti. Jiems gali tekti duoti komandas šuniui arba skaityti gyvūno kūno kalbą. Tai gali pagerinti jų žodinio ir neverbalinio bendravimo įgūdžius.
- Empatijos ir atsakomybės ugdymas: rūpinimasis gyvūnu moko vaikus empatijos ir atsakomybės. Gyvūno maitinimas, šukavimas ir rūpinimasis jo gerove gali padėti vaikams geriau suprasti kitų poreikius ir jausmus.
- Streso mažinimas: įrodyta, kad bendravimas su gyvūnais sumažina stresą ir nerimą. Tai gali būti ypač naudinga vaikams, susiduriantiems su mokymosi sunkumais, šeimos problemomis ar kitais stresą sukeliančiais veiksniais.
- Socialinė sąveika: Gyvūnų terapija gali būti tiltas siekiant pagerinti socialinę sąveiką. Vaikai gali bendrauti su gyvūnu ir išmokti efektyviau bendrauti su kitais vaikais ar suaugusiais.

- Vertinimas ir pažangos stebėjimas: turėtų būti atliekami reguliarūs vertinimai, siekiant įvertinti vaiko pažangą ir prireikus koreguoti gydymą. Tai užtikrina, kad terapija būtų veiksminga, duotų teigiamą poveikį.
- Tėvų dalyvavimas: Daugeliu atvejų tėvų dalyvavimas gali padidinti gyvūnų terapijos veiksmingumą. Tėvai gali palaikyti ir sustiprinti terapijos užsiėmimų metu išmoktas pamokas.

Svarbu pažymėti, kad gyvūnų terapija nėra universalus sprendimas. Ne visi vaikai į ją gali reaguoti vienodai, o alergiškiems ar gyvūnų baimės turintiems vaikams jis gali visikai netikti. Todėl gydymas su gyvūnais turėtų būti vertinamas ir pasirenkamas pasikonsultavus su kvalifikuotu terapeutu arba konsultantu.

Apibendrinant galima teigti, kad gyvūnų terapija gali būti vertingas ir malonus būdas padėti vaikams vystytis emociškai, socialiai ir psichologiškai. Kai naudojamas atsargiai ir profesionaliai vadovaujant, jis gali turėti didelį teigiamą poveikį bendrai vaiko savijautai.

Gyvūnų terapija

Tyrimai parodė, kad darbas su terapiniais šunimis gali motyvuoti vaikus, padidinti jų dėmesio koncentraciją ir atkaklumą atliekant užduotis, pagerinti skaitymo ir rašymo įgūdžius.

Gyvūnas gali suteikti įvairiausių jausminių potyrių – nuo švelnaus kailio, šlapios nosies, neįprastų garsų gausos, kvapų. Apmokytas terapeutas darbui su gyvūnais, gali panaudoti gyvūną kaip motyvuojančių priemonių stiprinimą, kad pažadintų vaiko ar suaugusiojo smalsumą, noriai sekti terapijos programą, naudoti kaip įrankį, siekiant pagerinti vaiko ar suaugusiojo gebėjimą apdoroti daug jausminių dirgiklių, kuriuos natūraliai suteikia gyvūnas.

Psichoterapijos programoje dalyvaujantys gyvūnai dresuojami, o užsiėmimo tikslas – stiprinti psichinę sveikatą. Žinoma, gyvūno vaidmuo visada yra vienas kitą papildantis, naudingas ir dažnai veikia kaip katalizatorius terapijos eigoje. Šunų/naminių gyvūnėlių terapija sprendžia daugybę sunkumų ir gali būti taikoma daugeliui amžiaus grupių – nuo mažų vaikų iki suaugusiųjų ir net vyresnio amžiaus žmonių. Bet kokiu atveju bendravimas su gyvūnų terapijos pagalbininkais mums suteikia nepakartojamą džiaugsmą, galimybę būti išklaustytiems bet kokioje situacijoje. Tėvai gali stebėti gyvūnų terapijos taikymą specialiųjų poreikių ar kitokių sindromų turintiems vaikams.

Ūkio gyvūnų terapija

Gyvūnų terapija yra terapinis metodas, apimantis asmenų ir įvairių ūkio gyvūnų sąveiką, siekiant skatinti emocinę, psichologinę ir fizinę gerovę. Šis gydymo būdas išpopuliarėjo dėl teigiamo poveikio mažinant stresą, nerimą ir depresiją, gerinant bendrą nuotaiką ir gyvenimo kokybę.

Gydymas ūkiniais gyvūnais turėtų būti atliekamas vadovaujant apmokytam terapeutui arba profesionaliems gyvūnų priežiūros specialistams. Ne visi asmenys gali teigiamai reaguoti į gyvūnus, taip pat reikėtų atsižvelgti į alergijas ar kitas sveikatos problemas. Jis dažnai vyksta prižiūrimoje aplinkoje, pavyzdžiui, ūkiuose, rančose ar tam skirtose patalpose. Kai kurie įprasti ūkio gyvūnai, kurie dažnai naudojami tokio tipo terapijai yra arkliai, vištos, ožkos ir avys, kiaulės ir karvės. Etiškas elgesys su gyvūnais yra labai svarbus siekiant užtikrinti jų gerovę.

Labai populiarūs ūkio gyvūnų terapijos rūšis yra arklių terapija. Taip pat žinoma kaip žirgų terapija arba hipoterapija. Žirgų terapija apima sąveiką su žirgais. Jodinėjimas, žirgų priežiūra gali padėti asmenims, turintiems fizinę negalią, raidos sutrikimų ir emocinių iššūkių, pagerinti motorinius įgūdžius, koordinaciją ir pasitikėjimą savimi. Hipoterapijos pagalba pacientai gali lengviau įveikti baimes, užmegzti santykius, išreikšti savo emocijas ir bendrauti su pasauliu. Reabilitacija, taikant hipoterapiją, padeda ne tik vaikams, kenčiantiems nuo autizmo, Dauno sindromo ar cerebrinio paralyžiaus, bet ir turintiems judėjimo problemų sutrikimų ar netekus galūnių.

Hipoterapijoje dalyvauja specialiai apmokytas terapeutas, kuris arklį naudoja kaip „gyvą“ gydymo priemonę. Arklio judėjimas naudojamas siekiant ilgalaikių ir trumpalaikių gydymo tikslų, kurie yra individualizuoti kiekvienam pacientui. Hipoterapija, naudojama vadovaujant licencijuotam ir tam darbui parengtam terapeutui, gali sukelti teigiamų pokyčių vaikams, turintiems neurologinių sutrikimų, turinčių pažinimo, motorinių ir psichosocialinių sutrikimų derinį. Teigiamas poveikis taip pat buvo įrodytas paciento jėgai, raumenų koordinacijai ir tonusui, judesių perdavimui, naudojamam judrumui, kalbėjimui ir

smulkiosios motorikos naudojimui kasdienėje veikloje ir dėmesiui sukaupti atliekant kasdienės užduotis.

Geroji gyvūnų terapijos praktika visame pasaulyje

Viena sėkminga ir nusistovėjusi gyvūnų terapijos praktika, kuri buvo įgyvendinta įvairiose šalyse, yra žirgų terapija arba hipoterapija. Šios terapijos pagalba sprendžiamos psichologinės problemos. Vienas žymus šios praktikos pavyzdys yra Jungtinėse Valstijose.

Žirgų terapija Jungtinėse Valstijose:

Jungtinėse Amerikos Valstijose žirgų terapija sulaukė plataus pripažinimo ir buvo integruota į daugelį terapinių programų ir gydymo įstaigų, skirtų įvairioms gyventojų grupėms, įskaitant vaikus, paauglius ir suaugusiuosius. Ši praktika paprastai įgyvendinama tokiais būdais:

1. **Terapinis jojimas.** Ši žirgų terapijos forma apima asmenis, turinčius fizinę negalią, pvz., sergančius cerebriniu paralyžiumi, išsėtine skleroze arba atsigaušančius po traumų. Arklies judėjimas suteikia fizinės naudos, pavyzdžiui, pagerina pusiausvyrą, koordinaciją ir raumenų jėgą.
2. **Hipoterapija:** tai žirgų terapijos forma, kai žirgo judėjimas naudojamas kaip fizinės ir profesinės terapijos gydymo strategija. Tai gali padėti asmenims, turintiems jutimo suvokimo sutrikimų, pavėluoto vystymosi ir motorinių įgūdžių problemų.
3. **Psichoterapija** pasitelkiant arklius (EFP): EFP apima psichikos sveikatos specialistus, dirbančius su klientais kartu su žirgais. Tikslas yra spręsti emocines ir psichologines problemas, įskaitant nerimą, depresiją, traumas ir elgesio problemas. Arkliai naudojami kaip veidrodis, atspindintis kliento emocijas ir elgesį, padedantis jiems įgyti išvalgų ir kurti problemų įveikimo strategijas.
4. **Jaunimo programos:** daugelis žirgų terapijos programų JAV yra skirtos specialiai vaikams ir paaugliams. Šiose programose dažnai pagrindinis dėmesys skiriamas savigarbos, savivertės stiprinimui, emocinių, socialinių įgūdžių ir akademinių rezultatų gerinimui. Jie gali būti ypač naudingi vaikams, turintiems elgesio problemų, dėmesio sutrikimų, patyrusiems traumą.

5. **Veteranų programos:** Žirgų terapija taip pat naudojama remti karo veteranus, ypač tuos, kurie susiduria su potrauminio streso sutrikimu (PTSD) ir kitais su tuo susijusiais iššūkiiais. Bendravimas su žirgais gali padėti karo veteranams sukurti pasitikėjimą, sumažinti nerimą ir lavinti įveikos įgūdžius.

6. **Profesionali priežiūra:** JAV žirgų terapijos programos paprastai prižiūri licencijuoti terapeutai arba psichikos sveikatos specialistai, išklausę specializuotus arklių terapijos metodų mokymus.

7. **Holistinis požiūris:** arklių terapija dažnai naudojama kaip holistinio gydymo metodo dalis, papildanti tradicinius gydymo būdus ir intervencijas.

Žirgų terapijos sėkmė Jungtinėse Valstijose ir nuolatinė jos plėtra į skirtingus terapinius kontekstus rodo jos veiksmingumą, sprendžiant įvairius fizinius ir psichologinius iššūkius. Ji taip pat sulaukė pripažinimo dėl savo sugebėjimo sukurti unikalią ir patrauklią terapijos aplinką, ypač vaikams ir paaugliams.

Žirgų terapija yra puikus terapijos su gyvūnais pavyzdys, parodantis žmogaus ir gyvūno ryšio naudą ir didelį jo poveikį asmenims, ieškantiems fizinės, emocinės ir psichologinės paramos.

TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS

Gyvūnų, nykstančių rūšių ir natūralios aplinkos apsauga yra svarbus daugelio organizacijų tikslas visame pasaulyje. Šios organizacijos imasi veiksmų, siekdamos išsaugoti biologinę įvairovę, didinti visuomenės ir suinteresuotųjų šalių informuotumą ir apsaugoti nykstančias rūšis.

Visos šios organizacijos siekia apsaugoti nykstančias rūšis, skatinti tvarų vystymąsi ir užtikrinti subalansuotą aplinką ateities kartoms. Jų indėlis yra vertingas saugant gamtą, skatinant patikimą gyvūnų gerovės politiką ir išsaugant nykstančias rūšis.

Šiame kontekste svarbu paminėti kai kurias pasaulines organizacijas, kurių tikslas, be kita ko, apsaugoti gyvūnus.

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

[WWF \(Pasaulio gamtos fondas\)](#) yra tarptautinė nevyriausybinė organizacija, įsikūrusi Šveicarijoje, įkurta 1961 metais ir veikianti gamtos apsaugos, biologinės įvairovės ir žmogaus poveikio aplinkai mažinimo srityse.

[PETA \(Žmonės už etišką elgesį su gyvūnais\)](#) yra JAV ne pelno siekianti gyvūnų teisių organizacija, įkurta 1980 m. ir įsikūrusi Norfolke, Virdžinijoje. Organizacija kovoja su piktnaudžiavimu prieš gyvūnus, gina jų teises. PETA siekia didinti visuomenės sąmoningumą ir užkirsti kelią gyvūnų naudojimui maistui, drabužiams, eksperimentams ar pramogoms.

[GREENPEACE](#) yra tarptautinė organizacija, dirbanti aplinkos ir gamtos apsaugos klausimais. Jos veikla apima kampanijas, skirtas apsaugoti jūrų ekosistemas, klimato kaitą, miškų išsaugojimą ir kitas gamtos apsaugos sritis.

LENKIJA

1. Teisinė bazė dėl gyvūnų

Lenkijoje vietoj teisinės bazės, sukurta sistema, skirta gyvūnų gerovei ir apsaugai nuo netinkamo elgesio įvairiomis formomis. Nors Lenkijoje gyvūnai nėra pripažįstami juridiniais asmenimis, turinčiais teises, 1997 m. gyvūnų apsaugos įstatyme pripažįstama, kad gyvūnai yra gyvos būtybės, galinčios jausti kančią, o ne vien daiktai. Šis pripažinimas pabrėžia, kad žmonės yra skolingi gyvūnams pagarba, apsaugą ir priežiūrą. Be to, gyvūnų gerovės įstatymas apima įvairius su elgesiu su gyvūnais susijusius aspektus. Jame aptariamas naminių, ūkio gyvūnų, pramogai ar specialioms reikmėms naudojamų gyvūnų, laisvėje gyvenančių (laukinių) gyvūnų gydymas, gyvūnų pavežimas, veterinarinis gydymas, gyvūnų skerdimo ir populiacijų mažinimo procedūros.

Be gyvūnų apsaugos įstatymo, yra keletas kitų įstatymų ir teisės aktų, susijusių su gyvūnų apsauga ir gerove, įskaitant gamtos apsaugos, aplinkos apsaugos, medžioklės, žuvininkystės, gyvūnų sveikatos, veterinarinės patikros ir kt. Dar Lenkijoje Respublikos Konstitucijoje akcentuojama aplinkos apsauga, tai apima ir gyvūnų gerovę. Piliečiai privalo rūpintis aplinka, kuri apima visus gamtos elementus, įskaitant gyvūnus. Neseniai

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

priimtos gyvūnų apsaugos įstatymo pataisos, pagal kurias už neteisėtą gyvūnų žudymą ir išnaudojimą skiriamos griežtesnės baudmės, galimos laisvės atėmimo baudmės nuo trejų iki penkerių metų. Tačiau pažymima, kad praktinis baudmių taikymas skiriasi.

Apibendrinant galima teigti, kad Lenkijoje visuomenės sąmoningumas ir susirūpinimas gyvūnų gerove auga, todėl priimami teisiniai pakeitimai ir pataisos, kuriomis siekiama sustiprinti gyvūnų apsaugos įstatymus ir skirti griežtesnes baudmes už nusikaltimus prieš gyvūnus.

2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos

Animal Shelter Happy Dog

Tai visus teisės aktų reikalavimus atitinkanti prieglauda. Sklype statomi voljerai su specialiai šunims pritaikytais veislynais. Kiekviename veislyne yra ant specialių platformų stovinčios patalpos, kurios papildomai saugo gyvūnus nuo šalčio ir drėgmės. Dėka jų yra lengvesnis švaros palaikymas ir periodinė dezinfekcija. Veislynai taip pat turi medines platformas šunims. Žiemą veislynai išklojami šiaudais, kurie sukuria papildomą izoliaciją. Visi narvai uždengti, kad apsaugotų nuo lietaus ir karščio. Prieglaudoje gyvūnai turi galimybę gauti pakankamai maisto ir geriamojo vandens. Prieglaudoje yra ir kačių, kurioms skirta atskira maitinimo zona.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Marian Drewnik Nowa Krępa 28 08-460 Sobolew,

Telefono numeris: 600-041-920,

El. paštas: mdrewnik@o2.pl

Animal Shelter in Zawiercie

Prieglaudos misija – gelbėti beglobius ir sužeistus gyvūnus. Tai laikina prieglauda, per metus priglaudžianti daugiau nei 600 šunų ir 100 kačių. Ji deda visas pastangas, kad likimo nuskriausti gyvūnai turėtų stogą virš galvos, veterinarinę ir geriausią

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

įmanomą priežiūrą. Prieglauda aktyviai veikia socialiniuose tinkluose, kurių dėka beglobiai gyvūnai randa namus net atokiausiuose šalies kampeliuose. Savanorystė klesti prieglaudoje, kurioje savanoriauja iki 50 žmonių, padedančių benamiams gyvūnams. Prieglaudos tikslai – užkirsti kelią benamystei, didinti visuomenės sąmoningumą, ypatingą dėmesį skiriant jaunimui ir vaikams, skatinti humanišką elgesį su gyvūnais, gerinti aplinkinių gyvūnų gyvenimo sąlygas.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: ul. Podmiejska 51b 42-400 Zawiercie,

Telefono numeris: 730505255 arba 515131350,

Darbo laikas: pirmadieniais-penktadieniais 9:00-16:00,

šeštadieniais-sekmadieniais 10:00-13:00.

Ekostraz

STOWARZYSZENIE
OCHRONY ZWIERZĄT
EKOSTRĄZ
W R O C Ę A W

Nevyriausybė organizacija – smulkiųjų, saugomų gyvūnų reabilitacijos centras. Jis nepertraukiamai veikia nuo 2009 m.

Šis centras padeda naminiams, laukiniams ir laisvai gyvenantiems gyvūnams. Priima šunis, kates, naminius graužikus, usūrinius šunis, paukščius, laukinius smulkius žinduolius. Išskirtinis dėmesys – pagalba ežiams.

Centro darbuotojai visuomet padeda, jei kyla pavojus gyvūnų sveikatai ir gyvybei, gelbėja, rūpinasi, puoselėja, randa jiems namus arba paleidžia į laisvę. Kovoja už teisingumą gyvūnams teisme. Šviečia jaunus ir senus ir skatina pagalbos idėją.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Miłoszycka 67 51-502 Wrocław,

Telefono numeris: 782 240 846,

El. paštas: info@ekostraz.pl

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Toz Fauna

Gyvūnų globos draugija „FAUNA“ buvo įkurta 1994 metais kaip labdaringa visuomeninė organizacija. Draugijos tikslai – gyvūnų apsauga ir priežiūra, humanitarinis ir ekologinis švietimas.

Asociacijos veiklos prioritetas yra Šv. Pranciškaus Asyžiečio socialinės gyvūnų prieglaudos Ruda Śląskoje, gyvuojančios nuo 1996 m., veikla. Prieglauda išlaikoma daugiausia rėmėjų, įmonių ir asmenų, kurie remia prieglaudos veiklą materialiai. Be pagrindinės funkcijos – tiesioginės pagalbos teikimo beglobiams gyvūnams, mokyklose ir ugdymo įstaigose, vykdoma švietėjiška veikla, kurios šūkis „Atsakinga draugystė“.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Bujoczka Ruda Slaska, 41-700,

Telefono numeris: 32 248 03 62,

El. paštas: shelter@fauna.rsl.pl

Homeless Animal Shelter

Įstaigos erdvės pradėtos statyti 2014 m. kovo mėn. Idėja ir svajonė buvo, kad erdvės skirtųsi nuo įprastinio prieglaudos įvaizdžio. Savininkai norėjo sukurti švarią ir žaismingą vietą, kur gyvūnai galėtų pradėti geresnį gyvenimą nuo tos akimirkos, kai tik peržengia įstaigos slenktį.

Tai tapo prioritetu ir priežastimi investuoti į modernius sprendimus, kurie suteikia tiesioginę naudą gyvūnams - patogias gyvenimo sąlygas. Dabartinės sąlygos leidžia priglobti ir prižiūrėti 150 šunų ir 60 kačių.

Gyvūnų globos namai įsikūrę Chełmek pakraštyje, toliau nuo gyventojų, pamiškėje ir sukuria jaukią ir ramią atmosferą ilgiems pasivaikščiavimams su augintiniais.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Jaworznicka 67 32-660, Chełmek,

Darbo laikas: pirmadienis - penktadienis 10:00-16:00,

šeštadienis 10:00-13:00.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Hug the puppy

Prieglauda gyvūnus priima tik iš organizacijų, su kuriomis pasirašyta sutartis, iš privačių asmenų gyvūnai nepriimami.

Kiekvienas gyvūnas, patekęs į prieglaudą, būna 14 dienų karantine, gauna vaistus nuo kirmėlių, skiepijamas ir sterilizuojamas.

Kiekvienas asmuo, norintis globoti gyvūną, įsipareigoja jį laikyti geromis gyvūnų gerovę atitinkančiomis sąlygomis, ateityje aprūpinti maistu ir veterinarine priežiūra.

Prieglaudoje laukiami savanoriai.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 39-100 Ropczyce, ul. Ks.Zwierza 4,

Telefono numeris: 17 222 8888 arba 605-888-248,

El. paštas: Przytulpsiaka@interia.pl

Kundelek

Savivaldybės beglobių gyvūnų prieglauda „Kundelek“ Žešuve buvo įkurta 2005 m. Prie jos kūrimo prisidėjo Žešuvo gyvūnų globos asociacijos nariai, vedami meilės, užuojautos, pagalbos poreikiui nuskriaustiems gyvūnams, ir jau eilę metų nuolat siekia gerinti prieglaudos darbą.

Kundelek prieglauda priklauso Žešuvo savivaldybei, kuri įsipareigoja suteikti pagalbą ir prižiūrėti beglobius gyvūnus. Šią priežiūrą savivaldybei nustato gyvūnų apsaugos įstatymas.

Prieglaudos valdytoja yra Žešuvo gyvūnų apsaugos asociacija – visuomeninė ne pelno siekianti organizacija, kuri, pasitelkdama gyvūnų prieglaudos veiklą taip pat siekia įstatyme numatytų tikslų.

Prieglaudos uždaviniai – beglobių šunų ir kačių priėmimas ir laikymas, naujų globėjų paieška, būtinų gyvenimo sąlygų užtikrinimas, gyvūnų sterilizacijos skatinimas ir

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

sergančių gyvūnų gydymas.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Ciepłownicza 3, 35-322 Żešovas, Lenkija,

Telefono numeris: 17 742 11 09,

El. paštas: kundelek@rsoz.org

Otoz Animals

2006 m. nevyriausybinėms organizacijoms, konkurso būdu, miesto prieglaudą tvarkyti patikėta Nacionalinei gyvūnų apsaugos draugijai OTOZ ANIMALS, kuri iki šiol nuolat vykdo savo darbą ir rūpinasi keturkojų gyventojų gerove.

Viskas dėl gyvūnus mylinčių Gdynės gyventojų, kurie priima gyvūnus iš Ciapków, suteikdami jiems antrus namus ir dažnai antrą gyvenimą.

Prieglaudoje gyvena šuniukai ir kačiukai, jauni šunys, taip pat mažesnio dydžio ir veislės šunys. Vyresni ir sergantys gyvūnai kur kas ilgiau laukia globos, bet, laimei, ir jie susiranda naujų globėjų. Kiekvienas, kuris atvyksta į Ciapków, norėdamas atrasti globojamą gyvūną, beveik niekada neišvyksta tuščiomis rankomis.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Małokacka 3A, 81-654 Gdynia,

Telefono numeris: 58 622 25 52,

El. paštas: shelter@ciapkowo.pl

PuK Schronisko DLA

Benamių gyvūnų prieglauda Pawłowo mieste buvo įkurta 90-aisiais. Nuo tada prieglauda rūpinasi benamiais šunimis Ciechanów mieste. Šiuo metu, be Ciechanów miesto, ji taip pat bendradarbiauja su šiomis bendruomenėmis:

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

- Biežuń, Ciechanów, Drobin, Glinojock, Lubowidz, Lutocin, Ojrzeń, Opinogóra Górna, Plonsko, Pokrzywnica, Regimino, Rościszewo, Siemiątkowo, Sochocin, Sońgrómsk ir W.

Benamių gyvūnų prieglauda yra tik laikina šunų prieglauda. Darbuotojų tikslas surasti pastovius, mylinčius, atsakingus namus, kuriuose gyvūnas būtų prižiūrimas ar gydomas. Per pastaruosius 3 metus (2018-2020 m.) į prieglaudą buvo atvežta apie 680 šunų, kurie prarado namus ar buvo nepageidaujami dėl įvairių priežasčių. Kas mėnesį į prieglaudą perkeliama iki 30 šunų.

Be kasdienės šunų priežiūros, prieglaudos tikslas, visų pirma, yra sumažinti prieglaudoje esančių šunų skaičių, surandant globėją ar pasimetusių šunų šeiminkus.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 06-461 REGIMIN, PAWŁOWO,

Telefono numeris: +48 23 611 13 59,

EL. paštas: shelter@pukciechanow.pl

Darbo laikas: Pirmadienis-Penktadienis 10:00-14:00,

Šeštadienis: 11:00-14:00.

Rehabilitation Centre of Protected Animals in Przemysl

Lenkijoje gyvena daug retų ir saugomų gyvūnų. Pakarpatės ir Bieszczady miškai yra vietovės, kuriose Lenkijoje gyvena didžiausios lokių, vilkų, lūšių, elnių ir stirnų bei laukinių paukščių populiacijos. Jiems grėsmę kelia besiplečianti žmonių kaimynystė, būtent nuolat besiplečiantis kelių tinklas ir didelius žemės ruožus dengiančios tvoros. Todėl tokios prieglaudos kaip Pšemislio - saugomų gyvūnų reabilitacijos centras, tampa vis reikalingesnės. Į jį priimami gyvūnai iš įvairių provincijų. Per metus veterinarijos prieglaudoje apsilanko apie 600 laukinių gyvūnų.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Jana Zamoyskiego 15, 37-700 Przemysł, Lenkija,

Telefono numeris: +48 500 052 573.

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Schronisco Swidnica

**Schronisko
Świdnica**

Prieglauđa atitinka techninius reikalavimus ir standartus. Be kolektyvo dalijamos šilumos, prieglauđoje gyvenantys šunys turi galimybę naudotis šildomomis dėžėmis, o katėms įkurti erdvūs kambariai, kurių dėka nė vienam nebus šalta net žiemą. Taip pat nuolat teikiama medicininė ir konsultacinė pagalba. Pastate įrengta darbo zona veterinarijos gydytojui, kiti darbuotojai naudojami biuro ir administracijos erdve. Skatinamas sąmoningas ir atsakingas gyvūnų priėmimas. Prieglauđoje lankosi mokyklų ir darželių auklėtiniai.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Pogoda 3, 58-100 Swidnica,

Telefono numeris: 733 093 663 arba 531 496 442,

El. paštas: kontakt@schronikoswidnica.pl

Specialist Rescue Service- SRS

Profesionali gelbėjimo tarnyba (SRS) – tai nevyriausybinė organizacija, susidedanti iš įvairių sričių ekspertų komandos, pasiruošusios padėti sužeistiems gyvūnams 24 valandas per parą, septynias dienas per savaitę.

SRS kūrimo istorija siekia 2022 m., kai vykdant pagalbos Ukrainai operaciją „Animal Rescue Poland“ nusprendė tapti profesionalia gelbėjimo tarnyba. Idėja sukurti gelbėtojų komandą naudojant pėdsekinius šunis tarp organizacijos narių kirkėjo jau seniai, o akcija Ukrainoje tapo postūmiu šiai idėjai įgyvendinti.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Kościelna 9, 05-462 Wiązouna,

Telefono numeris: 792 112 222 arba 22 308 66 91,

El. paštas: srs@ratowinictwoSpecialist.pl

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Tarnowskis

Pagrindinis tikslas – surasti naujus namus kuo daugiau gyvūnų, kurie yra apgyvendinti prieglaudoje. Iki surandant gyvūni šeiminką, prieglauda stengiasi, kad augintinių viešnagė būtų kuo malonesnė. Šioje prieglaudoje priimami apleisti, nepageidaujami, pasiklydę, klajojantys, sužeisti gyvūnai, kurie gali kelti grėsmę ir kuriems reikalinga veterinarinė priežiūra. Tai gyvūnai iš Tarnów miesto, kuriuos užregistravo savivaldybės tarnybos, pvz., savivaldybės apsauga, ugniagesių departamentas, policija, vietos bendruomenės, sudariusios sutartis dėl šunų priežiūros paslaugų Sanctuary.

Be naminių gyvūnų, tokių kaip šunys ir katės, ši prieglauda taip pat padeda sužeistiems laukiniams gyvūnams, kuriuos gydo, prireikus veisia ir paleidžia į laisvę Tarnuve. Dažniausi „lankytojai“, kuriems reikia globos – vanagai, balandžiai, varnėnai, voverės, gandrai, gulbės, ežiukai ir kt.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Komunalna 31, 33-100 Tarnów,

Telefono numeris: 14 625 82 09,

Darbo laikas: antradienis - penktadienis 09.00 - 15.00 val.

1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais

2021 metais buvo atnaujinti keli pagrindiniai Lietuvos gyvūnų apsaugos šalyje įstatymo punktai. Atnaujintas įstatymas apibrėžia gyvūnų savininkų teises ir pareigas, nustato aiškius jų priežiūros ir gerovės pagrindus. Joje gyvūnai pripažįstami kaip jaučiančios būtybės, pripažįstančios savo gebėjimą jausti ir patirti emocijas, pabrėžiant jų gerovės svarbą. Be to, įstatymas aiškiai draudžia sukelti gyvūnams kančias ar žaloti juos, pabrėžia įsipareigojimą užtikrinti atsakingą elgesį.

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Jame nustatomos gyvūnų pardavimo, veisimo ir gabenimo gairės, skatinama atsakinga praktika ir mažinamas išnaudojimo atvejai, taip pat nustatomos gyvūnų prieglaudų ir gelbėjimo organizacijų atsakomybės, kurios prisideda prie bendros gyvūnų, kuriems reikia pagalbos, gerovės. Nors sunku pateikti tikslius skaičius dėl paliktų gyvūnų ir piktnaudžiavimo, gyvūnų gerovės organizacijų ataskaitose teigiama, kad pasitaiko dar daug atvejų, kai paliekami ar skriaudžiami gyvūnai. Tai rodo, kad reikia toliau stengtis spręsti šias problemas. Kita vertus, pastebimos teigiamos tendencijos, didėjant globojamų gyvūnų skaičiui. Geresnis supratimas apie gyvūnų gerovę ir beglobių gyvūnų skaičiaus mažėjimas, prisideda prie šių teigiamų pokyčių.

2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos

Katino Svajonė

všĮ Katino Svajonė

Katino Svajonės prieglauda rūpinasi, kad apleisti kačiukai rastų šiltus namus su šiltais žmonėmis, kur jaustųsi saugūs ir mylimi.

Taigi ji priima dažniausiai nepageidaujamus kačiukus, prireikus suteikia jiems veterinarinę pagalbą, taip pat ir būtiną sterilizaciją. Kai reikia surasti šeiminką, kačiukai nufotografuojami ir skelbiami internete.

Be to, vykdoma tam tikra švietėjiška veikla, kuria siekiama stiprinti žmonių atsakomybę teisingai elgtis su gyvūnais.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Partizanų g. 15, Kaunas,

Telefono numeris: +370 655 15024,

El. paštas: info@katinosvajone.lt

Kauno Gyvūnų Gerovės namai

Garliavoje įsikūre Kauno Gyvūnų Gerovės namai suteikia prieglobstį ir veterinarinę pagalbą be priežiūros likusiems augintiniams bei suranda jiems naujus šeiminkus. Įstaigos misija – rūpintis beglobiais gyvūnais, suteikiant jiems reikiamą veterinarinę priežiūrą, rasti atsakingus ir mylinčius šeiminkus, o prireikus – globoti gyvūną tiek kiek reikia. Yra trys didelės šunų vedžiojimo aikštelės.

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Nors gyvūnai turi puikias gyvenimo sąlygas ir jais rūpinasi profesionali komanda, tai vis tiek neprilygsta gyvenimui tikro šeimininko namuose.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Vyčio Kryžiaus g. 173, Jonučiai, Kaunas,

Telefono numeris: +370 687 508 85,

EL. paštas: uzsakymai@kggn.lt

Lesė

Gyvūnų globos organizacija „Lesė“ įkurta 2007 m., šiandien veikia du padaliniai Vilniuje ir Kaune, ir jos tikslas – toliau aktyviai gerinti beglobių gyvūnų padėtį Lietuvoje, ginti ir kovoti už gyvūnų teises, ugdant atsakingą visuomenės požiūrį į gyvūnus.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Klinikų g.1, Buivydiškės 14010,

Telefono numeris: +370 67878207,

El. paštas: info@lese.lt

VšĮ „Linksmosios pėdutės“

VšĮ „Linksmosios pėdutės“ – savanoriška gyvūnų prieglauda, orientuota į kokybišką gyvūnų priežiūrą. Jos tikslas – sukurti gyvūnams aplinką, kurioje jie galėtų vystytis tiek fiziškai per aktyvią veiklą (vaikščiojimas, treniruotės ir kt.), tiek protiškai (bendravimas su žmonėmis, žaidimai). Labai svarbi Linksmųjų pėdučių vykdoma veikla – įsitraukimas į kaniterapiją (bendravimas su šunimi). Keli specialiai atrinkti ir parengti šunys kiekvieną šeštadienį vyksta į Viliaus Gaigalaičio globos namus ir praskaidrina ten gyvenančių senolių kasdienybę. Be to, parengti terapiniai šunys - visą savaitę dirba Klaipėdos Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje ir teikia savo terapines paslaugas vaikams su negalia.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Minijos ir Jūrininkų pr. 38, Klaipėda LT-95255,

Telefono numeris: +370 640 73 030,

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

El. paštas: info@linksmosiospedutes.lt

Naminukas

„Naminukas“ – šunų viešbutis visai šalia Vilniaus. Dėl viešbučio darbuotojų žinių ir patirties šuns viešnagė nakvynės namuose ideali. Jie laikomi atskiruose, erdviuose narvuose su vidaus ir lauko erdvėmis. Be to, erdvi, aptverta svečių namų teritorija tinkama aktyviems žaidimams ir bėgiojimui. Naminuke svečiai jaučiasi beveik taip pat saugiai, kaip ir savo aplinkoje, sulaukia daug rūpesčio ir meilės, nes personalas tenkina visus būtinus fiziologinius ir emocinius poreikius.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Beržės g. 48, Rimučių k., Širvintos, LT19130,

Telefono numeris: +37068724083,

El. paštas: rutanaminukas@gmail.com

Nuaro fondas

„Nuaro fondas“ suteikia kuo geresnes sąlygas kiekvienam benamiui, sužalotam ar pasiklydusiam gyvūnui, kol jis susiras naujus, mylinčius namus ar grįš į senuosius. „Nuare“ daugiausia slaugomi šunys ir katės, kurie visi yra paskiepyti, dauguma kastruoti, be to, bendradarbiaujant su Gyvūnų globos asociacija, laukiniams gyvūnams ir paukščiams teikiama priežiūra ar veterinarinis gydymas. Organizacija labai prisidėjo mažinant beglobių augintinių skaičių visoje Lietuvoje. „Nuaras“ turi prieglaudą trijuose Lietuvos miestuose: Kaune, Klaipėdoje ir Alytuje.

Visada laukiami lankytojai savanoriauti ar praleisti laiką su augintiniais.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Kalnuvėnai,

Telefono numeris: +370 (8-46) 314-040,

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Penkta Koją

„Penkta Koją“ laikinai globoja beglobius gyvūnus, kol bus rasti nauji šeimininkai. Taikoma sterilizacija, siekiant prisidėti prie beglobių gyvūnų skaičiaus mažinimo, bet koku būdu padėti mažinti prievartos prieš gyvūnus atvejus, atsakingai rinktis augintinius, juos veisti ir prižiūrėti. Be to, ji numato būtinus skiepus, taip pat kartu su visuomene vykdo švietėjišką aktyvią veiklą, atsiliepią į pagalbos prašymus.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Liepų g. 2, Linksmakalnis, Kauno r.,

Telefono numeris: +370 685 20133,

El. paštas: info@pentakoja.lt

Tautmilės Globa

Prieglauđa įkurta nedideliame garaže Buivydiškių mikrorajone. 2015 metų žiemą, surinkus aukotojų paramą, prieglauđai pavyko įsigyti sklypą netoli Medininkų ir taip atsirado galimybė slaugyti ne tik kates ir šunis, bet ir kitus gyvūnus, kuriems reikia pagalbos. Prieglauđa gelbsti ir globoja beglobius gyvūnus, kol surandami namai. Be to, siekiant sumažinti benamių gyvūnų skaičių, rūpinasi jų sterilizavimu ir kastracija. Kiti pagrindiniai prieglauđoje atliekami darbai – šukavimas, dresūra, narvų valymas, maisto indų plovimas ir pildymas, gyvūnų fotografavimas, aprašymų kūrimas reklamai, bendravimas su prieglauđos lankytojais, vedžiojančiais šunis, informacijos sklaida, gyvūnų gabenimas į veterinarijos klinikas, dalyvavimas renginiuose, ieškant paramos.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Rasų g. 39, LT-11351 Vilnius,

Telefono numeris: +370 650 71786,

El. paštas: tautmiles.prieglaudele@gmail.com

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

VšĮ „Vyšnių sodas“

VšĮ „Vyšnių sodas“ – tai organizacija, teikianti tiek fizinę, psichologinę pagalbą sužalotiems gyvūnams, būtinąją veterinarinę pagalbą, suranda jiems naujus namus. Bendradarbiaudama su savivaldybėmis ir miestų atstovais padeda spręsti tokias problemas, kaip beglobių gyvūnų veisimas, teikia humanitarinę ir materialinę paramą gerovės programoms įgyvendinti. Visada atsižvelgiama į gyvūnų apsaugą ir teises, įstaigos veiklos kodeksas, pagal poreikį, nuolat keičiasi, papildomi arba pataisomi tam tikri punktai.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Žemynos g. 37-45, Vilnius,

Telefono numeris: +37060085514 arba +37067557544,

EL. paštas: info@vysniusodas.lt

GRAIKIJA

1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais

Graikija ėmėsi svarbių veiksmų, kad pagerintų gyvūnų apsaugą ir gerovę, taikydama naujausius įstatymus ir iniciatyvas. Pateikiami kai kurie pagrindiniai šių iniciatyvų rezultatai:

- Įstatymas Nr. 4039/2012 (gyvūnų laikymo sąlygos daugiabučiuose):** Įstatyme išdėstytos gyvūnų laikymo sąlygos daugiabučiuose. Sąlygos apima augintinių buvimą tame pačiame bute su savininkais, nepaliekant jų balkonuose ar atvirose erdvėse ilgam laikui, gyvūnų gerovės, sveikatos užtikrinimą ir ramybės valandų laikymąsi, tinkamos dokumentacijos, pavyzdžiui, mikroschemos, registravimo ir veterinarinės apskaitos tvarkymą.
- Nacionalinis gyvūnų kompanionų registras:** sukurta centralizuota platforma, kurioje galima bendradarbiauti ir koordinuoti įvairias veiklas, susijusias su gyvūnų gerove, prijaukinti beglobius gyvūnus, globoti juos. Įvairios gyvūnų gerovės asociacijos,

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

veterinarijos gydytojai, veisėjai, prieglaudos ir Viešoji administracija gali bendrauti ir bendradarbiauti.

3. **Paskatos naminių gyvūnėlių savininkų skatinimui:** Gyvūnų savininkai skatinami už atsakingą elgesį, pavyzdžiui, galimas savivaldybės mokesčių sumažinimas iki 10 %.
4. **Įstatymas 4830/2021 („Argos“ projektas):** Šis įstatymas nustato griežtesnes priemones prieš gyvūnų piktnaudžiavimą, įvardijant jį nusikaltimu, už kurį gresia laisvės atėmimas iki dešimties metų. Apie gyvūnų išnaudojimo atvejus visuomenė gali pranešti ir elektroniniu būdu. Šiuo įstatymu siekiama užtikrinti didesnę gyvūnų šeiminių apsaugą ir tai yra reikšmingas žingsnis į priekį.
5. **Priežiūros sistema:** Priežiūros sistemoje dalyvauja įvairių organizacijų atstovai, įskaitant KEDE, Piliečių ombudsmeną ir Gyvūnų gerovės organizacijas, siekiant užtikrinti veiksmingą gyvūnų apsaugos įstatymų priežiūrą ir vykdymą.
6. **Švietimo ir informavimo programos:** Stiprinamos pastangos gerinti švietimą ir informuotumą apie gyvūnų apsaugą vykdant švietimo programas ir informacinės kampanijas vietos bendruomenėse ir švietimo įstaigose.
7. **Nacionalinė skundų linija ir skaitmeninė programa:** Sukurta Nacionalinė skundų linija ir skaitmeninė programėlė su 5 skaitmenų numeriu (10410), kad žmonės galėtų pranešti apie piktnaudžiavimo gyvūnais atvejus ir gyvūnų apsaugos įstatymų pažeidimus.

Šios priemonės kartu atspindi Graikijos įsipareigojimą stiprinti gyvūnų gerovę, užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir skatinti savininkų atsakingą elgesį su naminiais gyvūnais. Teisinių reformų, paskatų, švietimo ir ataskaitų teikimo mechanizmo derinys rodo visapusišką požiūrį į gyvūnų gerovę šalyje.

2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos

ALKYONI

„Alkyoni“ buvo įkurta 1995 m., turinti centrinės įstaigas Parose ir bendradarbius visoje Graikijoje. Įstaiga siekia gydyti ir reintegruoti visus laukinius gyvūnus, kurie pristatomi į ligoninę sužeisti, nusilpę ar sergantys.

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

ALKYONI jungia, tarpusavyje nepriklausomas medicinos klinikas, aplinkosauginio ugdymo kambarį, savanorių apgyvendinimą ir lauko gyvūnų prieglaudas 12,60 ha plote.

Nuo pat pradžių ALKYONI veikla buvo siejama su aplinkosauginiu švietimu, organizuojamu mokyklose.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Paros,

Telefono numeris: +30 22840 22931,

El. paštas: alkioniparos@yahoo.gr

Anadrassi-Animal Therapy

Unikali vieta, kur galima derinti terapiją ir mokymąsi. Jie siūlo grupinę ir individualią psichoterapiją vaikams, paaugliams ir suaugusiems, logopediją, ergoterapiją, specialųjį ugdymą ir mokyklines pamokas pradinių ir aukštųjų mokyklų mokiniams/studentams. Jie taip pat priima vaikus, turinčius autizmo spektro sutrikimus, visapusiškai reabilitacijos programai.

Įgiję specialią šunų terapijos kvalifikaciją, jie Jums siūlo šią unikalią ir nuostabią terapijos patirtį su šunų terapeuto pagalba.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Ave. Gr. 382 Lambrakis & Galileo 2, Keratsini,

Telefono numeris: +30 210 400 59 69,

EL. paštas: keratsini@anadrassi.gr

Animal Action Hellas

„Animal Action“ buvo įkurta 1959 m., nuo tada visą laiką teikia pagalbą beglobiams gyvūnams, gyvūnams kompanionams ir visiems gyvūnams, kuriems reikia pagalbos. Įstaiga tiki, kad galima rasti tvarių sprendimų, susijusių su gyvūnų gerovės problemomis Graikijoje, ir šiuo tikslu imasi veiksmų.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 43 Dim. Falireos 43, Pirėjas-Atika,

Telefono numeris: 210 3840010.

Animal Earth Philosophical and Environmental Club of Eretria Evbonia

Eretrijos Evijos gyvūnų ir aplinkosaugos asociacija įkurta 2022 m. rugpjūčio mėn., siekiant užpildyti didelę savivaldybės aplinkos apsaugos ir beglobių gyvūnų priežiūros spragą. Tai yra pelno nesiekianti asociacija, nefinansuojama Graikijos valstybės ar ES ir, siekdama savo tikslų, remiasi tik savo narių įnašais, aukomis, rėmimu ir renginiais.

- Eretrijos ir Evijos regionų faunos ir floros bendra apsauga.
- Beglobių ir nelaisvėje laikomų gyvūnų, naminių ir laukinių gyvūnų apsauga.
- Jūros gyvybės bendra Eretrijos bei Evijos regionų natūralios aplinkos apsauga.
- Vietinės faunos ir floros gamtos paveldo išsaugojimas Eretrijos ir Evijos regionuose.
- Neprižiūrimų miškų tvarkymas.
- Visų rūšių savanorystės, skirtos gyvūnų ir augalų apsaugai, gyvybei, sveikatai ir gerovei, organizavimas.
- Visų narių solidarumo, draugystės ir brolybės dvasios ugdymas.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Ai Giannakis,

Telefono numeris: 6983688251,

paštas: animalearth.eretria@gmail.com

ARCTUROS

Arcturus yra pilietinė, nevyriausybinė ir ne pelno siekianti aplinkosaugos organizacija, įkurta 1992 m., siekianti apsaugoti laukinę gamtą ir natūralią aplinką Graikijoje ir užsienyje.

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Organizacija įkurta siekiant rasti greitą sprendimą dėl tuomet vis didėjančios lokių ir vilkų nelaisvės. Jos tikslas, sukurti bendrą veiksmų sistemą. Organizacijos veikla taip pat apima mokslinių studijų rengimą, aplinkosauginio švietimo, visuomenės informavimo apie biologinės įvairovės ir tvarumo klausimų rengimą. Problemas spręsti stengiamasi pasitelkiant kompleksines programas, sprendimais grįstą politinį spaudimą.

Kontaktinė informacija:

Adresas: Aetos, Florina, 53075,

Telefono numeris: +30 23860 41500,

El. paštas: arcturos@arcturos.gr

Dogs' Voice

„Dogs' Voice“ ne pelno siekianti organizacija, remianti 132 gyvūnų gerovės organizacijų veiklą visoje Graikijoje, turinti didžiausią beglobių šunų atsakingos globos skatinimo tinklą, specializuojasi krizių valdymo srityje, vietiniu lygmeniu įgyvendina integruotą miesto laukinės gamtos apsaugos programą. Teikia teisinę pagalbą sprendžiant skundus dėl žiauraus elgesio su gyvūnais.

“ Dogs' Voice ” misija – Graikija be paklydėlių, piliečiai, gerbiantys gyvūnus ir jų teises.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Klathmonos aikštė, Atėnai 105 62,

El. paštas: info@dogsvoice.gr

Hellenic Society for the Protection of Animals

Graikijos gyvūnų gerovės draugija įkurta 1975 m., siekiant apsaugoti daugiausia beglobius gyvūnus kritinėse situacijose. Tai ne pelno siekianti asociacija, kurios nefinansuoja Graikijos vyriausybė ar ES, kuri remiasi savo narių įnašais, aukomis, parama, renginiais, siekia sėkmingo tikslų įgyvendinimo.

Teikia veterinarines paslaugas beglobiams ir buvusiems benamiams gyvūnams, padeda mažinti sveikatos sutrikimus ir užkirsti kelią prievartai. Turi puikią infrastruktūrą, visas pastogės patalpas, jame dirba nuolatiniai darbuotojai.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 34 Ag. Anargyron 34, Nea Chalkidona 143 43,

Telefono numeris: 210 2531977 arba 210 2581391,

EL. paštas: info@filozoiki.gr

Noiazomai Animal Rescue

Nevyriausybė organizacija „Noiazomai“ savo veiklą Salonikuose pradėjo 2011 m. rugpjūčio mėn., siekdama gyvūnų teisių ir aplinkosaugos bendrų tikslų. Tikslas – užtikrinti, kad nė vienas sergantis gyvūnas neliktų bejėgis, taip pat didinti informuotumą, tobulinti teisės aktus, teisinės konsultacijas prievartos ir palikimo atvejais. Ji bendradarbiauja su geriausiai miesto veterinarijos gydytojais, siekdama suteikti geriausią pagalbą gyvūnams, kuriems jos reikia.

Gyvūnai, kaip reikalaujama pagal įstatymus, laikinai apgyvendinami Graikijos vyriausybės laikinai suteiktoje erdvėje, o visus atstatymo ir priežiūros darbus finansavo patys savanoriai.

Jos nefinansuoja jokia viešoji ar privati įstaiga, įmonė, organizacija ir pan., joje nėra nario mokesčių, o visi savanoriai dirba nemokamai.

Savanoriai reikalingi:

- Gyvūnų pavežimui pas bendradarbiaujančius veterinarijos gydytojus.
- Šuns ir katės priglaudimas.
- Piliečių-mokinių (visuomenės) informavimas.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Salonikų miesto centras – Salonikai,

Telefonas: 6994952384,

El.paštas: strayanimalssalonica@gmail.com

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Panhellenic Animal and Environmental Federation

Panhellenic Animal and Environmental Federation buvo įkurta 2010 m. Tai didžiausia gyvūnų gerovės organizacija Graikijoje, jos gretas sudaro 66 asociacijos.

Misija - apsaugoti gyvūnus, skatinti gyvūnų gerovę bei teises pasitelkiant politinį lobizmą, teisinius veiksmus, mokslu pagrįstą požiūrį ir kampanijas. Federacija moko įvairių edukacinių programų pradinių ir vidurinių mokyklų moksleivius visoje teritorijoje. Programas tvirtina Švietimo ministerija, jas dėsto akredituoti federacijos atstovai.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 7 Lyktou, Heraklionas, Kreta,

El. paštas: info@pfpo.gr

Panhellenic Animal Welfare Federation

Πανελλήνια
Φιλοζωική
Ομοσπονδία

Panhellenic Federation for the Animals Protection (PFA) yra antrinė gyvūnų gerovės organizacija. Ji buvo įkurta 2007 m. siekiant suvienyti Graikijos gyvūnų gerovės organizacijas į vieną instituciją, galinčią duoti apčiuopiamų rezultatų visais gyvūnų apsaugos ir teisių klausimais. Ji sudaro gyvūnų gerovės organizacijas, aktyviai dalyvaujančios gyvūnų gelbėjimo srityje, turinčios tas pačias vertybes ir tikslus, besilaikančios bendros strategijos. Ji palaiko gyvūnus mylintys piliečiai, kurie dalijasi savo vizija ir skiria savo laiką bei patirtį gyvūnų gynimui.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Herodou Attikoou g. 9, Atėnai – Kolonaki, 10674, Atika,

EL. paštas: info@hellenicanimalwelfare.org

Shelter for Stray Animals of the Municipality of Athens - The Shelter of "Socrates"

Atėnų savivaldybė 2021 metų pradžioje sukūrė Votanicose svetimą prieglaudą ir tikrą „šeimą“, visa širdimi besirūpinančia Atėnų beglobiais gyvūnais.

Ji buvo pavadintas ne garsaus senovės filosofo, o garsiausio Atėnų valkataujančio šuns

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Co-funded by
the European Union

vardu.

Atėnų savivaldybės laikina beglobių gyvūnų prieglauda yra pati moderniausia, funkcionaliausia ir šilčiausia. Joje yra patogi erdvė beglobiams gyvūnams, pilnai įrengta, kad beglobiai gyvūnai būtų saugūs ir gyventų tinkamomis sąlygomis. Prieglauda saugoma 24 valandas per parą, o šunis prižiūri ir voljerus valo 5 žmonės visą parą, stengiamasi bendradarbiauti su savanoriais, dresuotojais ir eiliniaais gyvūnus mylinčiais piliečiais. Tik šunims įrengtas baseinas, kuriame jie plaukioja, žaidžia ir vėsinaisi vasaros mėnesiais.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 80 Agios Polykarpou, 118 55, Atėnai, Graikija,

Telefono numeris: 2103239201-2,

EL.paštas: t.astikis.panidas@athens.gr

Urban Fauna Service Municipality of Athens

Už gyvūnų priežiūrą Atikos savivaldybėje atsakingas Miesto faunos skyrius. Tiksliau, rūpinasi beglobių augintinių suradimu ir priglaudimu. Šunys iš pradžių nuvežami į Tarpvalstybinį beglobių gyvūnų globos centrą (DIKEPAZ), kur jiems atliekama veterinarinė apžiūra, jie sterilizuojami, elektroniniu būdu pažymimi kaip benamiai ir registruojami internetinėje duomenų bazėje. Tada jie apgyvendinami savivaldybės išlaikomoje laikinoje prieglaudoje Votanikos mieste arba savanorių namuose. Skatinama įstatymų nustatyta tvarka priglobti beglobius augintinius.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Aeolou gatvė 47, Atėnai,

Telefono numeris: 2103239201-2 ir viešoji linija 1595,

El. paštas: t.astikis.panidas@athens.gr

ZO.E.S.

Z.O.E.S įkurta 2015 metais, su tikslu kovoti už gyvūnų teises ir aplinkos apsaugą. Per 17 metų veiklos laikotarpį organizacija stiprina gyvūnų gerovę, rengė aplinkosaugos seminarus ir vykdė edukacines ir terapines

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

programas su tam tikslui parengtais šunimis.

ZO.ES, turinti daugiau nei 20 grupių visoje šalyje ir 100 savanorių, kuria interaktyvias ir daugiateses edukacines programas, kurias patvirtino Švietimo ir kultūros ministerija, ir jose dalyvauja specialiai apmokyti šunys, kurie praeityje visi buvo skriaudžiami ar paklydę benamiai. Jie keturis kartus buvo apdovanoti savanorių apdovanojimais ir iki šiol savo noru aplankė daugiau nei 650 mokyklų visoje Graikijoje ir išugdė daugiau nei 450 000 mokinių, siekdami humaniškesnio rytojaus visiems, dvikojams ir keturkojams, pasaulio, kuriame vyrauja lygybė ir teisingumas. Kur gyvūnų teisės bus savaime suprantamas dalykas, o ne už kurį reikėtų kovoti.

Kontaktiniai duomenys:

Telefonas: +30 6973339533,

EL. paštas: info@zwes.gr

ISPANIJA

1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais

2020 m. Ispanija padarė didelę pažangą dėl gyvūnų teisių ir elgesio su jais. 2020 m. priimtame LOMLOE įstatyme (įstatymas dėl ekologinio švietimo įstatymo pataisų) svarbu, kad paminėta „empatija gyvūnams“, o tai rodo reikšmingą žingsnį į priekį pripažįstant atsakingo ir pagarbaus elgesio su gyvūnais svarbą. Tačiau nepaisant naujojo įstatymo, kai kurios organizacijos, pavyzdžiui, APDDA, pranešė, kad kai kurios mokyklos nepilnai laikosi įstatymo nurodymų. Tai pabrėžia būtinybę nuolat stengtis siekiant užtikrinti tinkamą gyvūnų gerovės švietimo įgyvendinimą ir vykdymą.

Kitas teigiamas Ispanijos vyriausybės žingsnis yra tai, kad ji priėmė naują „gyvūnų apsaugos įstatymą“, kuriame iš naujo apibrėžiamas naminių gyvūnėlių teisinis statusas. Anksčiau laikomi „daiktais“ ar prekėmis, dabar pagal įstatymą naminiai gyvūnai pripažįstami jaučiančiomis būtybėmis. Šis pokytis atspindi humaniškesnį požiūrį į elgesį su augintiniais. Dar daugiau, pagal naująjį įstatymą, prieš įsigydami augintinį, asmenys privalo išklausti mokymų kursą. Šiuo reikalavimu siekiama šviesti būsimus naminių gyvūnėlių savininkus apie atsakingą naminių gyvūnėlių priežiūrą, gerovę ir teisinius įsipareigojimus jiems. Su teisės aktais susijusius pakeitimus lydi Baudžiamojo kodekso

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

**Co-funded by
the European Union**

pataisa, numatanti griežtesnes bausmes už gyvūnų išnaudojimą. Gyvūno žūtis dėl prievartos atvejais nustatomos laisvės atėmimo bausmės nuo 18 iki 24 mėnesių. Už bylas, kuriose yra daug sunkinančių aplinkybių, bausmė gali būti pratęsta iki 36 mėnesių. Be to, asmenims, nuteistiems už piktnaudžiavimą gyvūnais, gali būti atimta teisė gyventi ar dirbti su gyvūnais nuo penkerių iki dešimties metų.

2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos

Adana

adana

ADANA (Association for the Rights of Abandoned Animals) yra Kosta del Sol labdaros organizacija, kuriai vadovauja savanoriai. Jos tikslas – skatinti meilę šunims, suteikti patalpas apgyvendinti ir prižiūrėti paliktus, sergančius ir sužeistus šunis, ieškant jiems naujų namų ir padėti vietos valdžios institucijoms su tokiais gyvūnais.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: C/Pandora, N°1, 1°G, CP 29692 Sabinillas – Manilva, Málaga,

Telefono numeris: +34 952 80 80 17,

El. paštas: abogadolawyer@legal-service.es

Adoption Dog From Spain

Organizacija siekia išgelbėti gyvūnus ir suteikti jiems laikinus namus, kol jie susiras naujas šeimas. Kiekvienais metais daug gyvūnų šioje vietovėje yra išgelbėjama, o tikslas yra užtikrinti greitą prieglobos procesą. Prieglauda pasisako už tai, kad su jokia gyvūnu nebūtų elgiamasi žiauriai ir joks gyvūnas- nebūtų užmigdytas jei jam niekas negali suteikti namų.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Guillemas de Castro,

EL.paštas: apea46180@gmail.com

Co-funded by
the European Union

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Aprop-Pego.Org (Pego, ALIKANTÉ)

APROP misija yra reabilituoti ir suteikti namus kuo daugiau paliktų, sergančių, alkanų ar skriaudžiamų kačių ir šunų rajone.

Su visais gyvūnais elgiamasi pagarbiai ir su atjauta, o prireikus jie bus laikomi ir prižiūrimi visą jų likusį gyvenimą.

„Aprop-Pego“ patalpose gali apsistoti 30–40 kačių ir šunų. Kai kurie žmonės savanoriauja, siūlo trumpalaikę ir ilgalaikę didelių ir mažų kačių ar šunų globą. „Aprop“ taip pat remia šunis ir kates, ir siūlo jiems prieglobstį „Protektoroje“, kad jie būtų patikrinti ir, tikėtina, pagaliau grąžinti į namus.

Visus gyvūnus, patenkančius į Protectora, patikrina veterinarijos gydytojas ir prireikus atlieka reikiamas procedūras. Visi šunys ir katės yra nukirminti, ištirtas kraujas, paskiepyti ir kastruoti (išskyrus kačiukus ir šuniukus, kurie per maži šioms procedūroms).

Organizacija rūpinasi švietimu, bendradarbiauja su vietinėmis mokyklomis, kad mokytų jaunąją kartą apie gyvūnų priežiūrą ir pagarbą jiems.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Aprop Protectora de Animales Pego Partida Burjo 303780, Pego (Alikantė), Ispanija,

EL. paštas: apropago@gmail.com

Axarquia Animal Rescue (MÁLAGA)

„Axarquia Animal Rescue“ yra prieglauda, kurią įsteigė ir pilnai išlaiko savanoriai. Dėl šios priežasties tai yra prieglauda, kuriai tikrai reikia pagalbos iš kitų

savanorių, kurie galėtų padėti finansiškai ir vykdyti daugybę kasdienių veiklų.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: 147 Avda De Andalucia, 29740, Torre Del Mar, Malaga,
 El. paštas: info@axarquiaanimalrescue.com

Finca La Castellana (San Miguel de Salinas, ALIKANTÉ)

2009 m. Finca La Castellana tapo registruota, nesiekianti pelno organizacija. Savanoriai vykdo kasdienę gyvūnų priežiūrą, kuri yra susijusi su šėrimu ir kitais veterinariniais poreikiais. Per tą laiką „Finca“ buvo apgyvendinta daugiau nei 3000 gyvūnų ir dauguma jų rado naujus namus. Kai kuriems šių gyvūnų, kurie buvo išgelbėti dėl prastos sveikatos, buvo suteikta galimybė gyventi Fincoje šeimos narių teisėmis. Labdaros organizacija glaudžiai bendradarbiauja su vietos policija ir vykdo projektą „Žalioji mylia“; padedama išlaisvinti šunis iš šalies savivaldybių eutanazijos punktų.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: San Miguel de Salinas,
 Telefono numeris: +34610451133.

KAAN

KAAN asociaciją sudaro daugiadisciplinė ekspertų ir technikų komanda „Animal Assisted Interventions“ (AAI), kuri siekia parodyti gyvūnų teikiamą naudą mūsų visuomenei fiziniu, pažinimo, emociniu, socialiniu ir aplinkosauginiu lygiais. Komandą sudaro sveikatos, švietimo, socialinio darbo ir gyvūnų pasaulio profesionalai.

Žmonių projektai. Gyvūnų pagalba atliekamos terapinės intervencijos: veikla, kurią individualiai arba grupėse atlieka specialistai, kurie yra terapijos su gyvūnais ekspertai ir yra įgiję universitetinį išsilavinimą socialinėje srityje.

Gyvūnų projektas. Jie bendradarbiauja su gyvūnų prieglaudomis. Vykdo konkrečias programas su Madrido bendruomenės gyvūnų prieglaudomis, padeda rinkti aukas, vykdo konkrečias gyvūnų globos kampanijas.

Co-funded by
 the European Union

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
 [Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Kontaktiniai duomenys:

El. paštas: proyectos@asociacionkaan.org

Telefono numeris: +34 656 25 36 23.

Paws-Patas.Org (Los Gallardos, ALMERIJA)

Prieglaida yra tarp Los Gallardos ir Turre. Prieglaudos veiklą pradėjo savanoriai, kurie labai mylėjo augintinius. 1996 metais prieglaida įregistruota kaip labdaros organizacija Ispanijoje. Ji veikia tik Levante Comarca rajone (Vera, Antas, Bedar, Lubrin, Sorbas, Los Gallardos, Turre ir Garrucha).

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Partido del Marguizo s/n, Rambla de los Hornicos, A-370, 04280 Los Gallardos, Almeria,

El. paštas: dogs@paws-patas.org , cats@paws-patas.org

Podenco Rescue Centre (ALBACETAS)

Podenco gelbėjimo centras, įsikūręs Albasetėje, Ispanijoje, yra organizacija, kurios misija gelbėti, reabilituoti ir grąžinti visų tipų šunis. Nuo mažų šuniukų iki senų, sužeistų ir sergančių šuniukų – su visais elgiamasi vienodai, su meile ir rūpesčiu.

Centro šunys buvo proglobti Ispanijoje ir visoje Europoje, įskaitant JK, Prancūziją, Vokietiją, Vokietiją, Švediją, Olandiją, Čekiją, JAV, Kanadą ir Australiją.

Kontaktiniai duomenys:

Telefonas: + 34 634 06 55 40/07840 299175,

El. paštas: hopeforpodencos@gmail.com

Co-funded by
the European Union

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris: 2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

Puppy Rescue in Spain (Albox, ALMERIJA)

Puppy Rescue in Spain šiuo metu dirba tik Ispanijoje. Ji veikia, tačiau šiuo metu Ispanijoje yra tik 2 globos namai. Dėl globos namų mažinimo organizacija privalėjo gerokai sumažinti benamių gyvūnų prieglaudą. Jos tikslas – suteikti saugią ir veiksmingą priemonę apleistiems, skriaudžiamiems ir (arba) neprižiūrimiems šuniukams prižiūrėti ir įkurdinti. Dauguma šuniukų yra Ispanijos regione, o savanoriai asmeniškai veža priglobtus šuniukus, siekdami užtikrinti jų saugumą ir minimalizuoti transportavimo stresą.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Lepanto, 26, 04800 Albox, Almería, Ispanija,

Telefonas: +34 690 14 31 40,

El. paštas: info@puppyrescueinspain.org

SOS Animal (Calvia, MALLORCA)

„SOS Animal“ yra ne pelno siekianti asociacija, įkurta 1995 m., siekiant padėti gyvūnams, kuriems reikia pagalbos Maljorkoje.

2004 m. asociacija kartu su rėmėju įkūrė SOS gyvūnų fondą, kuris 2008 m. pasirašė sutartį su Calvià savivaldybe, to pasekoje pastaroji greta esančią žemę atidavė savivaldybės veislynei.

Tais pačiais metais buvo sukurta SOS Animal de Andraitx grupė. Pastaraisiais metais dėl didesnių finansinių galimybių ir savanorių pasiaukojimo kasmet sterilizuojama apie 700 kačių. Rezultatai akivaizdūs: mažiau kačių gatvėse, mažiau kačių išmatų ir sveikesni gyvūnai. Nuo 2008 metų visi centre esantys gyvūnai yra sterilizuoti arba jiems suteikiamas sterilizacijos talonas, kad būtų išvengta veisimosi.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Camí de Sa Canera, 11A 07181 Calvià, Maljorka,

Telefono numeris: +3471606467,

El.paštas: info@sos-animal-mallorca.org

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Societat Protectora de Animales (GRANADA)

Granados gyvūnų ir augalų apsaugos draugijos tikslas – regiono gyvūnų ir aplinkos gerovė bei jų apsauga. Turėti augintinį ar neturėti yra kiekvieno pasirinkimas, tačiau šis sprendimas turėtų būti atsakingas ir apgalvotas.

Kiti tikslai yra užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn, skatinti gyvūnų apsaugą, kovoti su palikimu ir skatinti prieglobą, vykdyti mikroschemų implantavimo, sterilizavimo ir tt. kampanijas. Užtikrinti prieglobą apleistiems gyvūnams, siekiama surasti jiems namus, vietas ir nacionaliniu lygmenimis, o taip pat ir užsienyje.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Carretera de las Islas s/n, Fuente Vaqueros 18340, Granada,

Telefono numeris: 605 26 78 37.

SVPAP (Valensija)

Jie yra ne pelno siekianti organizacija, įkurta 70-aisiais. Asociacija yra valdoma pagal įstatus, jai vadovauja direktorių valdyba, kuri savo funkcijas atlieka savanoriškai ir be jokio finansinio atlygio, nepamirštant didžiulės savanorių komandos, kuri kartu su nariais ir darbuotojais rūpinasi prieglauda, dėka jų tęsiamas darbas.

Be to, SVPAP dirba kvalifikuoti darbuotojai, atsakingi už laikomų gyvūnų erdvių valymą, veterinarijos komanda, atsakinga už vaistus, gydymą ir transportavimą į ligonines vizitui pas gydytojus, jei to reikia gyvūnui. Gyvūnai niekada nebūna vieni, o tai yra labai svarbu. 24 valandas per parą šunis ir kates prižiūri gyvūnų gerovės darbuotojai.

SVPAP Valencia suteikia galimybes tiems, kurie nori bendradarbiauti; savanoriai, galintys nuvežti gyvūnus vizitams pas veterinarus, savanoriai renginiuose, mugėse ir sendaikčių turguose, kuriuose renkami pinigai asociacijai, gyvūnų gyvenamųjų patalpų priežiūrai ir valymui, savanoriai, kurie eina į mokyklas mokydami pagarbos gyvūnams. Tarp mokinių, globojančių šunis, kurie vedžioja ir myli gyvūnus. Daugiau sužinoti galite čia: <https://svpap.org/s27-que-pueden-hacer-los-voluntarios>.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Pista de, P.º de Valencia, km 13, 5, 46184 San Antonio de Benagéber,
Valensija, Ispanija,
Telefono numeris: 963 84 41 82.

WWF Spain

WWF Ispanijoje galite bendradarbiauti kaip trumpalaikis savanoris atliekant faunos ir floros stebėjimo, priežiūros ir išsaugojimo užduotis, kai kurios veiklos gali būti atliekamos su šeima. Dar viena alternatyva vaikams daugiau sužinoti apie gyvūnus ir gamtos pasaulį – vasaros stovyklos.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Gran Vía de San Francisco, 8-D. (28005 Madridas),
Telefono numeris: (+34) 91 354 0578,
El. paštas: info@wwf.es

ŠIAURĖS MAKEDONIJA**1. Teisinė bazė, susijusi su gyvūnais**

Gyvūnų apsaugos ir gerovės įstatymą Šiaurės Makedonijos Respublikoje 2007 m. rugsėjo 6 d. priėmė Šiaurės Makedonijos Respublikos asamblėja. Šis įstatymas nustato minimalius naminių, benamių, gyvenančių zoologijos soduose, naudojamų eksperimentams ar švietimo tikslais, gyvūnų apsaugos ir gerovės reikalavimus įvairiais aspektais, tokiais kaip veisimas, laikymas, priežiūra, apgyvendinimas, laikymas ūkyje, transportavimas, skerdimas.

Pagrindiniai įstatymo tikslai – užtikrinti, kad su gyvūnais būtų elgiama taip, kad atitiktų jų poreikius, įstatymų bei susijusių teisės aktų nuostatas, numatyti atsakomybę už gyvūnų apsaugą ir gerovę, užkertant kelią alkui, troškuliui, diskomfortui ir bet kokiam neigiamam poveikiui, skausmui, sužalojimui ar ligoms, sukurti malonią, tinkamą aplinką, įgalinančią teisingą elgesį ir užkertančią kelią baimei bei nerimui, skatinti, mažinti ir keisti

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

gyvūnų naudojimo tvarkas, gerinti jų laikymo, priežiūros ir naudojimo sąlygas bei skatinti veiksmingas suinteresuotųjų šalių, susijusių su gyvūnų apsauga ir gerove, bendradarbiavimas.

Bėgant metams įstatymas buvo keičiamas siekiant toliau gerinti gyvūnų apsaugą ir gerovę. Pakeitimai buvo padaryti vėlesnėse Asamblėjos sesijose 2011 m. rugsėjo 28 d.; 2014 m. spalio 9 d.; 2015 m. rugpjūčio 26 d.; ir 2016 m. kovo 15 d. Be to, Žemės ūkio, miškų ir vandens ūkio ministerija išleido keletą reglamentų, kuriais papildo įstatymą ir pateikia konkrečias gaires įvairiems gyvūnų apsaugos ir gerovės aspektams.

Šie reglamentai apima eksperimentinių gyvūnų apsaugos ir gerovės nuostatas, technines prieglaudų sąlygas, gyvūnų laikymo prieglaudose sąlygas, eutanazijos tvarką, apskaitos metodus, priežiūrą ir elgesį su gyvūnais skerdziant. Be to, ministerija išleido reglamentus, skirtus ūkiniam gyvūnams, ir gyvūnų apsaugos bei gerovės transportavimo metu taisykles.

2. Vietinės gyvūnų globos organizacijos/prieglaudos

AMOS

„Amos“ yra registruota gyvūnų gelbėjimo organizacija, įsikūrusi JK ir Šiaurės Makedonijoje, siekianti gelbėti beglobius gyvūnus ir surasti jiems mylinčius, nuolatinius namus.

Amos apsaugo kenčiantiems gyvūnams, palengvina jų gyvenimą kritinėse situacijose, sutelkdamas savanorių ir geradarių pajėgas. Amos kiekvieną dieną kiekvieną minutę kovoja, kad išgelbėtų kuo daugiau gyvūnų ir pasiektų savo misiją – gerinti benamių gyvūnų gyvenimą per visuomenės sąmoningumą.

Tiems, kurie nori savanoriauti, padėti benamiams ir kenčiantiems gyvūnams Šiaurės Makedonijoje, yra daug galimybių. „Amos“ sėkmę lėmė stiprus „Amos“ tinklas, kurį per ilgus metus sukūrė savanoriai, globėjai ir priglobę gyvūnus.

Kontaktiniai duomenys:

El.paštas: amospetuk@gmail.com

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

ARC Animalis – Looking for their forever homes

Kaip ne pelno siekianti organizacija, ARC yra nedidelė savanorių grupė, padedanti benamiams augintiniams iš Šiaurės Makedonijos gatvių. Jie gelbsti, kad suteiktų benamiams antrą galimybę gyventi ir sukurtų laimę tiek gyvūnams, tiek globėjams. Kol gyvūnai laukia savo pastovių namų, išgelbėti jie saugiai gyvena prieglaudose be veislynų, globos namuose. Organizacija taip pat padeda ir rūpinasi gyvūnais, kurie vis dar yra benamiai, aprūpina juos maistu, medicinine priežiūra ir sterilizacija/kastracija.

Jie išsilaiko tik aukų pagalba ir negauna jokios vyriausybės, vietos valdžios, paramos ar pagalbos. Organizacija skatina gyvūnų prieglobą ir pateikia išsamias gaires šiuo tikslu. Lankytojai visada laukiami!

Kontaktiniai duomenys:

<https://www.facebook.com/groups/1043940716369987>

Happy Shelter

Happy Shelter yra ne pelno siekianti šunų gelbėjimo organizacija, įsikūrusi Skopjėje, Šiaurės Makedonijoje. Makedonijoje nei valstybė, nei gyventojai nenori padėti paliktiems šunims. Daugelis gyvūnų paliekami mirti lauke, jiems nesuteikiama jokia priežiūra.

Ši prieglauda rūpinasi daugeliu benamių šunų, aprūpina juos maistu, rūpinasi jų skiepais, mediciniais poreikiais ir skatina atsakingą prieglobą.

Kontaktiniai duomenys:

Adresas: Bulevar Slovenija 3, Skopjė, Makedonijos Respublika, 1000,

El.paštas: happyshelterskopje@gmail.com

Meow Paws

„Meow Paws“ pradėjo veiklą prieš 11 metų su dviem žmonėmis – Iva ir Misko – Šiaurės Makedonijoje. Dabar jie yra registruota Škotijos labdaros organizacija, kuri padeda rinkti pinigus jų darbui paremti.

**Co-funded by
the European Union**

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]

Cat Shelter - MEOW PAWS suteikia laukinėms ir benamėms katėms, šunims reikalingą priežiūrą ir meilę, kurios jie nusipelnė. Per pastaruosius 11 metų jie išgelbėjo daugybę beglobių kačių ir šunų, suteikė jiems daug meilės ir priežiūros prieglaudoje ir rado jiems pastovius namus visame pasaulyje. „Meow Paws“ vadovauja tik du darbuotojai – Mishko Stojnic ir Iva Stojanovic. Jų vizija – padėti kiek įmanoma daugiau. Tai ką jie daro dėl jų: gelbsti, gydo visas atviras žaizdas, vakcinuoja, sterilizuoja ir kastruoja, padeda priglobti gyvūnus, pasisako už sužalotų ir skriaudžiamų kačių ir šunų teises.

Jie visada ieško savanorių, turinčių naujų idėjų ir būdų, kaip padėti kilniam reikalui. Net jei kas nors negali priglobti gyvūno, vis tiek gali padėti.

Kontaktiniai duomenys:

El.paštas: meowpawsmk@gmail.com

Pawpers in the Ruff

„Pawpers in the Ruff“ padeda apleistiems ir skriaudžiamiems šunims Šiaurės Makedonijoje. Daugelis šunų, kuriuos jie prižiūri, turi tik vargano gyvenimo patirties miesto gatvėse arba savytynuose. Ši organizacija, padedama visuomenės, suteikia gyvūnams galimybę pažinti laimingą ir meilę grįstą gyvenimą. Prieš trejus metus organizacija pradėjo dirbti Balkanuose. Nuo to laiko ji išgelbėjo daugiau nei 1000 šunų, sterilizavo ir kastravo, šimtus išgelbėjo.

Galite prisidėti aukodami, bet taip pat galite priimti vieną iš šimtų beglobių šunų, kurie buvo išgelbėti.

Kontaktiniai duomenys:

<https://www.facebook.com/pawpersintheruff/>

**Co-funded by
the European Union**

*Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.
[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]*

GYVŪNŲ PAĖMIMO INSTRUKCIJOS

1. Ar jūsų šeima pasiruošusi prieglobai?

Gyvūno paėmimas į namus svarbus sprendimas, kurį reikia atidžiai apsvarstyti ir pasiruošti. Kaip ir įvaikinant vaiką, reikia užtikrinti, kad jūsų šeima būtų pasirengusi priimti gyvūną, būtina atsižvelgti į kelis svarbius veiksnius:

- **Įvertinti išlaidas:** Gyvūnų turėjimas įtakoja finansines išlaidas, pavyzdžiui, reikia pirkti jiems maistą mokėti už veterinarinę priežiūrą, kirpimą, reikmenis, galimos kitos neatidėliotinos išlaidos. Įsitinkite, kad jūsų šeimos biudžetas gali patenkinti šias išlaidas.
- **Gyvūno tipas:** Išsiaiškinkite ir pasirinkite augintinio tipą, atitinkantį jūsų šeimos pageidavimus, gyvenimo situaciją ir galimybes. Šunys, katės, smulkūs žinduoliai, paukščiai, ropliai ir žuvis turi

skirtingus poreikius.

- **Alergijos ir sveikatos problemos:** Išsiaiškinkite apie bet kokias alergijas ir šeimos narių sveikatos būklę, galinčią turėti įtakos jūsų augintinio pasirinkimui. Kai kurie šeimos nariai gali būti alergiški tam tikriems gyvūnams.
- **Gyvenimo sąlygos:** Jei nuomojatės, pasiteiraukite būsto savininko nuomonės, kad įsitinkintumėte, ar gyvūnai leidžiami. Taip pat įvertinkite, kiek vietos yra jūsų namuose ir ar ji tinkama augintiniui, kurį svarstote priglobti. Atsižvelkite į tai, kad gyvūnas gali sugadinti baldus ar įvairius buto/namo paviršius.
- **Gyvenimo būdas:** Atsižvelkite į savo šeimos gyvenimo būdą ir kasdienybę. Skirtingi augintiniai turi skirtingus poreikius, ne vienodai yra aktyvūs. Pasirinkite augintinį, atitinkantį jūsų šeimos gyvenimo būdą ir laiką, kurį galite skirti priežiūrai ir draugystei. Apsvarstykite, ką veiksute su savo augintiniu per atostogas.
- **Mokymas ir bendravimas :** Suvokite, kad augintiniai, ypač šuniukai ir kačiukai, reikalauja dresūros ir socializacijos. Būkite pasirengę skirti laiko ir pastangų juos mokant gero elgesio, padėti prisitaikyti prie naujos aplinkos. Jei jūsų augintinis yra

šuo, pagalvokite apie galimybę lankyti šunų dresūros pamokas (grupines arba individualias treniruotes).

Atminkite, kad augintinio priglobimas yra džiugi patirtis, tačiau kartu ir pareigos. Kruopščiai apsvarstę šiuos veiksnius ir paruošę savo šeimą priglobti, būsite geriau pasirengę suteikti mylinčius ir palaikančius namus savo naujajam pūkuotam ar plunksnuotam šeimos nariui.

2. Koks gyvūnas mano šeimai tinka labiausiai?

Renkantis gyvūną, kuris tinka jūsų šeimai, reikia atsižvelgti į tokius veiksnius kaip jūsų šeimos narių gyvenimo būdas, asmenybės, gyvenimo situacija ir pageidavimai. Kiekvienas gyvūnas turi savo unikalias savybes ir priežiūros reikalavimus. Keletas pavyzdžių kokius gyvūnus galima priglobti ir kaip jais rūpintis, jei apsispręstumėte priglobti.

- **Šuo:** Šunys yra žinomi dėl ištikimybės ir draugystės. Jų būna įvairių dydžių ir temperamentų, todėl galėsite pasirinkti tokį, kuris atitiktų jūsų šeimos energijos lygį. Šunims reikia sistemingų mankštų, treniruočių ir socialinio bendravimo. Jie puikiai tinka aktyvioms šeimoms, kurios mėgsta veiklą lauke ir gali suteikti šuniui reikalingo laiko bei dėmesio.
- **Katė:** Katės yra savarankiški gyvūnai, kurie gali būti tinkami šeimoms, kuriose yra užimtas grafikas. Paprastai joms reikia mažiau priežiūros nei šunims ir jie puikiai tinka gyventi patalpose. Katės palaiko draugystę ir gali būti žaismingos arba santūresnės, priklausomai nuo individualios katės asmenybės.
- **Triušis:** Triušiai gali tapti nuostabiais augintiniais šeimoms, kurios pasirengę stengtis, kad užtikrintų tinkamą priežiūrą ir socializaciją. Jie gali būti dresuojami ir džiaugiasi, kad su jais elgiamasi švelniai. Triušiai puikiai tinka šeimoms, turinčioms erdves gyvenamosiose patalpose, gali būti geras pasirinkimas vaikams, kurie yra pakankamai subrendę, kad elgtųsi su jais atsakingai.
- **Žuvis:** Žuvis gali būti puikus pasirinkimas turinčioms alergijų šeimoms, turinčioms ribotą erdvę. Žuvų būna įvairių rūšių, kurių kiekviena turi skirtingus poreikius priežiūrai. Akvariumai gali būti ir vizualiai patrauklūs, ir mokomieji vaikams.

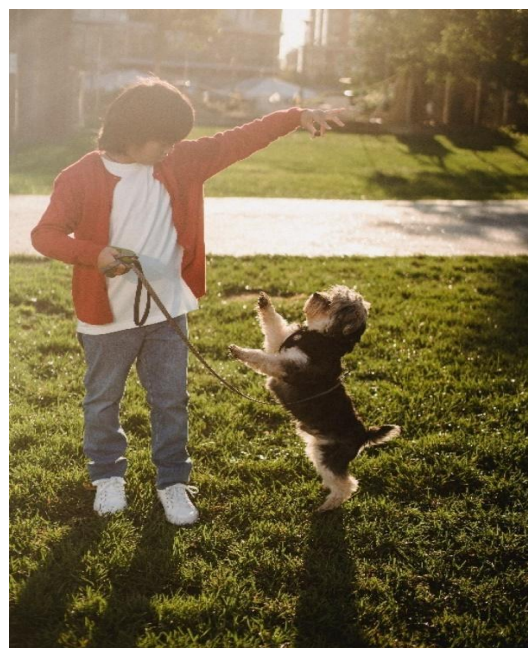
- **Paukščiai:** Paukščiai, tokie kaip banguotosios papūgos, gali būti tinkami šeimoms, turinčioms laiko ir įsipareigojimų socialiniam bendravimui ir psichinei stimuliacijai. Paukščiai yra žinomi dėl savo intelekto ir gebėjimo imituoti garsus.
- **Žiurkėnas:** Šie maži graužikai yra gana mažai priežiūros reikalaujantys ir gali būti tinkami šeimoms, turinčioms ribotą erdvę. Juos gali būti įdomu stebėti ir su jais bendrauti, tačiau juos reikia tinkamai tvarkyti ir prižiūrėti.
- **Ropliai arba varliagyviai:** Gyvūnai, tokie kaip vėžliai, gekonai ar varlės, gali būti geras pasirinkimas šeimoms, kurios domisi herpetologija. Jiems reikalinga speciali priežiūra reikalavimai, todėl prieš atsinešant juos į savo namus reikia išsamiai įvertinti galimybes.
- **Smulkūs ūkio gyvūnai:** Jei turite didesnę lauko erdvę ir domitės unikalesniais augintiniais, galite apsvarstyti galimybę laikyti tokius gyvūnus kaip vištos ar antys. Jie gali dėti kiaušinius ir mokyti vaikus praktinių dalykų.

Galiausiai teisingas pasirinkimas priklauso nuo jūsų šeimos pageidavimų, gyvenimo būdo ir laiko bei pastangų, kuriuos norite skirti gyvūno priežiūrai. Labai svarbu nuodugniai ištirti konkrečius bet kurio svarstomo gyvūno poreikius ir savybes bei pasiruošti ilgalaikiam įsipareigojimui, susijusiam su naminių gyvūnėlių laikymu.

3. Vaikų švietimas apie prieglobą

Gyvūno prieglobos procesas yra svarbus ir jautrus sprendimas, galintis būti susijęs su daugybe klausimų. Žemiau yra keletas būdų, kaip tėvai gali pasikalbėti su savo vaikais apie gyvūno įvaikinimo procesą.

- Pirmiausia turite paaiškinti savo vaikams, kaip svarbu priglobti augintinį. Paaiškinkite jiems, kad priegloba reiškia rūpestį ir galimybę suteikti paliktam gyvūnui namus. Pasikalbėkite su savo vaikais apie atsakomybes, kurios atsiras priimant gyvūną.
- Paaiškinkite, kaip rūpintis gyvūnu reikia laiko,

dėmesio ir meilės. Suskaičiuokite skirtingus kiekvieno gyvūno poreikius ir kuriuos turi patenkinti jūsų šeima.

- Padrąsinkite juos dalyvauti prieglobos procedūroje, pavyzdžiui, renkantis augintinį arba padėti paruošiant namus prieš jam atvykstant.
- Pasikalbėkite su savo vaikais apie pokyčius, kurie įvyks dienos rutinoje, kai atvyks naujas gyvūnas. Paaiškinkite, kaip jiems reikės prisitaikyti ir dirbti kartu, kad sėkmingai prižiūrėtų gyvūną.
- Atvirai pasikalbėkite su vaikais apie gyvūno priežiūros išlaidas ir laiką. Paaiškinkite, kiek tai kainuos pinigų ir laiko sąnaudų.

4. Priimti augintinį, turintį elgesio problemų

Naminių gyvūnėlių elgesio problemos gali būti varginančios, tačiau jos nėra neįprastos. Susisiekite su tuo užsiimančiomis organizacijomis ir treneriais, kad gautume atsakymus į svarbiausius klausimus apie naminių gyvūnėlių prieglobos problemas, keliamas jų elgesio.

Kokios yra dažniausios naminių gyvūnėlių elgesio problemos?

Įprastos šunų elgesio problemos yra šios:

- Triukšmas, pvz., lojimas, kaukimas ar verkšlenimas
- Daiktų gadinimas juos kramtant
- Polinkis kandžioti daiktus
- Agresija
- Netinkamas šlapinimasis arba žymėjimas
- Triukšmo baimė
- Nerimas dėl išsiskyrimo

Kai kurios tipiškos keliamos katės elgesio problemos yra šlapinimasis ar tuštinimasis ne kraiko dėžėje, daiktų gadinimas, naktinis aktyvumas, nepažįstamų žmonių baimė ir per didelis triukšmavimas, pvz., miaukimas ar kitoks triukšmavimas.

Priimtų augintinių elgesio problemų gali kilti bet kuriuo metu. Jos gali kilti iškart po jūsų augintinio atsiradimo namuose ir tęsis kol jie prisitaikys prie naujų namų. Problemos gali

atsirasti ir vėliau, reaguojant į sveikatos ar aplinkos pokyčius.

Kas sukelia elgesio problemas?

Jei jūsų augintinis turėtų elgesio problemų, pirmiausia turėtumėte apsilankyti pas veterinarą, kad išvengtumėte bet kokių rimtų sveikatos sutrikimų. Pavyzdžiui, įprastai

namuose dresuotas augintinis, kuris yra patyręs nelaimingų atsitikimų, gali susirgti infekcija arba inkstų ligomis. Paprastai tylus augintinis, kuris staiga pradeda staugti gali bandyti pasakyti, kad jam skauda.

Jei nėra sveikatos sukeltų problemų, tai gali būti dėl baimės, nerimo ar streso. Vienas iš pavyzdžių yra išsiskyrimo nerimas, kai augintinis bijo būti paliktas vienas arba toli nuo savo šeimininko. Kitos dažnos priežastys yra nuobodulys, energijos perteklius ar nusivylimas. Gyvūnai, kurie negauna pakankamai fizinio ar psichinio paskatinimo, gali jaustis „atstumti“ ir imtis nepageidaujamo elgesio.

Norėdami išsiaiškinti netinkamo elgesio priežastį, atsižvelkite į savo augintinio amžių ir individualius poreikius. Jei turite šuniuką, galite tikėtis, kad jis sukramtys viską, ką tik užmato. Tai jų būdas tyrinėti pasaulį ir nuraminti skaudančias dantenąs, dygstant pastoviems dantims. Laimei, jie išaugs iš šios fazės. Tuo tarpu vertingus daiktus turėtumėte dėti taip, kad jie nepasiektų.

Destruktyvų kramtymą suaugusiems šunims gali sukelti rutinos pasikeitimas. Galbūt pasikeitė jūsų darbo grafikas, o šuo ilgesnį laiką būna vienas. Gali būti, kad jūsų šuo nepakankamai mankštinas, kad sudegintų energijos perteklių.

Atminkite, kad kai kuris iš pažiūros problemiškas elgesys yra gana natūralus. Katės drasko baldus, kad paženklintų savo kvapą, mankštintų raumenis ir išlaikytų sveikus nagus. Jei jos neturi tam skirtos vietos, jos gali pradėti braižyti baldus. Parūpindami savo katei įvairių daiktų, vietų draskymui, galite išvengti išlaidų ir blogos nuotaikos dėl sugadintos sofos.

Ar elgesio problemos labiau būdingos išgelbėtiems gyvūnams?

Nepakanka įrodymų, patvirtinančių paplitusią klaidingą nuomonę, kad buvę apleisti augintiniai dažniau turi elgesio problemų nei gyvūnai kurie auginami gyventi šeimose.

Tiesa, kai kurie gyvūnai yra atiduodami į prieglaudą dėl nepageidaujamo elgesio. Tačiau šie atvejai dažnai atsiranda dėl gyvūno ir prieglobiančios šeimos gyvenimo būdo ar lūkesčių neatitikimo.

Taip pat negalima manyti, kad visi išgelbėti gyvūnai yra patyrę tokią traumą, kuri gali kelti elgesio problemų, o veisliniai augintiniai – ne. Tiesą sakant, tyrimai rodo, kad šunys iš šuniukų veislynų gali turėti įtakos visam gyvenimui dėl netinkamos ankstyvos aplinkos.

Yra daug veiksnių, kurie įtakoja augintinio netinkamą elgesį, gali būti svarbesni jei tai išgelbėti gyvūnai, ar ne. Pavyzdžiui, mokymas, socializacija, mityba, mankšta ir gyvenamoji aplinka turi įtakos augintinio elgesiui.

Ar tam tikros veislės dažniau turi elgesio problemų nei kitos?

Skirtingos šunų veislės buvo išvestos įvairiais tikslais, pavyzdžiui apsaugoti nuosavybei, laimikio paėmimui medžioklės metu, pagalbai su naminiais gyvuliais ar tiesiog sėdėjimui žmonėms ant kelių. Kartais elgsenos bruožai, kurie buvo naudingi tiems darbams, yra mažiau priimtini, kai tam tikra veislė laikoma kaip naminiai gyvūneliai.

Pavyzdžiui, Šetlando aviganiai buvo veisiami, kad paukščiai ir avys nepatektų į sodus, todėl jie linkę daug loti. Jei gyvenate mažame bute, jums ir jūsų kaimynams gali kilti problemų dėl nuolatinio keliamo triukšmo. Panašiai Borderkoliai buvo sukurti avims ganyti. Šeimoms su mažais vaikais gali nepatikti, kai jų kolis sukasi aplink ir gano vaikus.

Taip pat yra tam tikrų elgesio problemų, kurios dažniau pasitaiko tam tikroms veislėms. Vienas iš pavyzdžių yra šunų kompulsinis sutrikimas. Borderkoliai yra linkę stebėti savo šešėlį, o vokiečių aviganiai garsėja sukimusi paskui savo uodegą.

Ar priimdami augintinį turėtumėte atsižvelgti į veislę?

Prieš priimant augintinį, naudinga suprasti bendrąsias veislės savybes. Pavyzdžiui, darbinės veislės paprastai būna energingos ir protiškai užimtose. Tikėtina, kad jie gerai jausis jūsų namuose, kuriuose yra aistringų bėgikų, tačiau jie gali labai blogai jaustis šeimoje, kuri gali juos išvesti tik porą trumpų pasivaikščiųjų per dieną.

Įvertinkite, kiek laiko ir energijos galėsite skirti augintiniui. Tai gali padėti išvengti nusivylimo vėliau. Be to, atminkite, kad veislė yra tik vienas veiksnys, galintis turėti įtakos augintinio elgesiui ir asmenybei.

Ar yra koks nors būdas sužinoti, ar gyvūnas turi elgesio problemų prieš priglobiant?

Daug informacijos apie augintinį galite gauti pasikalbėję su prieglaudos darbuotojais. Užduokite klausimus apie tai, kaip gyvūnas elgėsi nuo tada, kai jis atvyko. Ar atrodo, kad jie mėgsta bendrauti su žmonėmis? Ar jie draugiški su kitais augintiniais? Ar jiems patinka būti liečiamiems? Ar jie žaismingi? Ar jie bijo, kai juos apžiūri medicinos personalas?

Jeigu augintinį į prieglaudą atidavė kita šeima, išsiaiškinkite, kodėl. Galbūt ankstesni augintinio šeiminkai negalėjo pakankamai laiko praleisti su augintiniu. O gal namuose buvo kitų gyvūnų, kurie nebuvo patenkinti nauju gyventoju. Prieglauda turėtų turėti informacijos apie augintinio elgesį, kuris gali daug pasakyti apie juos.

Ir, žinoma, praleiskite šiek tiek laiko su savo būsimu augintiniu prieš parsiveždami jį namo. Pabūkite su jais prieglaudoje. Atsineškite skaniukų ar linksmą žaislą. Išveskite juos pasivaikščioti. Pažiūrėkite, kaip sekasi bendrauti. Tai geriausias būdas pažinti augintinį.

Kokie galimi elgesio problemų gydymo būdai?

Atmetę pagrindines sveikatos būklės sukeltas elgesio problemas, norėsite išsiaiškinti, kokios kitos gali būti probleminio elgesio priežastys. Ar jūsų augintinis pakankamai mankštinas pagal savo amžių ir dydį? Ar kas nors pasikeitė jūsų kasdienėje rutinoje, pavyzdžiui, lankėsi

kas nors iš šeimos narių, pasikeitė darbotvarkė? Jei nustatysite priežastį, galbūt galėsite išspręsti elgesio problemą atlikdami kelis paprastus pakeitimus.

Pavyzdžiui, jei jūsų augintinio rutina pasikeitė, jums gali tekti duoti laiko prisitaikyti. Jei jūsų šuo mėgsta loti prie lango, galite užtemdyti žaliuzėmis, kad nematytų aplink lakstančių voverių. Jei jūsų katė eina į kraiko dėžę, įsitikinkite, kad ji yra švari ir yra dalinai privačioje vietoje, kad yra lengvai pasiekama. Patartina praturtinti savo katės ar šuns aplinką muzika, žaislais ir žaidimais.

Jei elgesio problemos yra rimtesnės, turėtumėte pasitarti su veterinarijos gydytoju, pasiteirauti rekomendacijų. Jie gali nukreipti jus pas tam tikslui apmokytą specialistą, pavyzdžiui, sertifikuotą taikomąjį gyvūnų elgesio trenerį (CAAB arba ACAAB), gyvūnų elgesio specialistą (ACVB) arba sertifikuotą profesionalų šunų dresuotoją (CPDT), kuris gali parengti gyvūno elgsenos koregavimo planą. Paprastai elgsenos koregavimo planas yra aplinkos vadybos, gero gyvūno elgesio skatinimo mokymai, sistemingo jautrumo mažinimo ir gebėjimo valdytis derinys.

5. Priėmimo žingsniai

1 ŽINGSNIS – Prieš priimant augintinį

Priegloba reiškia jūsų šeimos ir gyvenimo papildymą nauju mielu nariu.

Tai didelė atsakomybė, todėl visi šeimos nariai turi sutikti su sprendimu ir suprasti, kiek laiko, pinigų ir rūpesčio reikės skirti augintiniui.

Jei ne, kyla pavojus, kad augintinį gali tekti grąžinti į prieglaudą, iš kurios jį paėmėte, o tai sunkus sprendimas ir turi didelės įtakos emocinei gyvūno būklei.

Jei nesate tikri ar pasiruošę, skirkite laiko dar kartą apsvarstyti savo pasirinkimą arba pagalvokite apie galimybę globoti, o ne priglobti.

2 ŽINGSNIS – Pasirinkite Jums patinkantį ir pateikite paraišką

Savo šalyje/regione ieškokite gyvūnų gerovės organizacijų ir prieglaudų, kurios skatina atsakingą gyvūnų priėmimą. Apsilankykite šiose prieglaudose ir susipažinkite su tais, kurie ieško pastovios šeimos, išsiaiškinkite apie prieglaudos prieglobos procedūras. Norėdami gauti daugiau informacijos apie gyvūnų gelbėjimą ir jų istorijas, apsilankykite socialiniuose tinklapiuose.

3 ŽINGSNIS. Interviu ir peržiūra

Prieglobos koordinatoriai su jumis aptars jūsų beglobio gyvūno priėmimo motyvus, siekdami užtikrinti, kad gyvūnas būtų saugus, prižiūrimas ir atsipalaidavęs!

Kai kurios organizacijos/prieglaudos patikrina patalpas, kad įsitikintų, jog gyvūno gyvenimo sąlygos yra tinkamos.

4 ŽINGSNIS – viskas paruošta

Apskritai beglobių gyvūnų globa nėra patvirtinama iškart. Reikia laiko, kol atsakingi žmonės susitars ir įsitikins, kad priegloba besidomintys žmonės ir jų pasirinktas beglobis gyvūnas puikiai dera.

Patvirtinus prieglobą, pasirašysite prieglobos sutartį ir būsite informuoti apie dieną, kai augintinis keliaus į jūsų namus (iki tol sistemingai būsite informuojami, jei bus kokių pasikeitimų).

Gyvūnui bus atlikti būtina medicininė patikra, gyvūną gausite paskiepytą, nukirmintą ir čipuotą, su reikalingais medicininiais ir kelionės dokumentais. Priklausomai nuo organizacijos ir šalies, už šias išlaidas gali tekti sumokėti kompensacinį mokestį.

5 ŽINGSNIS – augintinio atvykimas

Atvykęs jūsų augintinis po ilgos kelionės, uždarytas narve, gali išgyventi stresą, buvusios vietos netektį ir sumišimą.

Jie nežino, kad buvo priglobtas. Žvelgiant gyvūnų akimis, jie buvo nuvežti iš jiems pažįstamos vietos į vietą, apie kurią nieko nežino, apsupti žmonių, kurių jie neatpažįsta, be jokių pažįstamų veidų ir kvapų, kuriuos žinojo prieglaudoje ar globos namuose.

Skirtingai nei mes, katės ir šunys mato aplinkinį pasaulį per nosį ir uoslę.

Kai sutinkate savo augintinį pirmą kartą, leiskite jam užuosti jūsų rankas/drabužius ir pirmiausia leiskite jausti jūsų kvapą, prieš užmezgant tiesioginį akių kontaktą ar kalbinant.

Kiekvienas augintinis yra skirtingas ir reaguos skirtingai. Vieniems gali patikti būti liečiamiems, pabučiuotiems ar būti papuoštiems vos atvykus, o kiti gali išsigąsti. Visą gyvenimą turėsite įvairiausių augintinio meilės ir švelnumo apraiškų, todėl, jei matote, kad gyvūnas, kurį priimate, jaučiasi nepatogiai, per pirmąsias akimirkas kartu, duokite jam erdvės.

Tegul jie pirmiausia ateina pas jus, o ne jūs pas jį (o tai įvyks anksčiau nei tikėtasi, jei jiems pirmiausia bus suteikta erdvė, kurios jiems reikia).

Ko tikėtis pirmosiomis dienomis:

- **3 DIENOS** augintiniui atsipūsti.
- **3 SAVAITĖS** prisitaikyti ir pradėti aklimatizaciją.
- **3 MĖNESIAI**, kad jie galėtų visiškai susisieti su jumis/šeima ir jaustis patogiai savo namuose.

Kaip ir žmonės, kiekvienas augintinis yra skirtingas, turi savo charakterį. Jo prigimtis ir sugebėjimai susidoroti su tuo, ką gyvenimas jam pateikė. Patirtos traumos ir apleidimas, gali turėti įtakos. Kai kurie gyvūnai greitai prisitaikys prie naujo gyvenimo, kitiems gali prireikti laiko.

6. Vaikų mokymas apie augintinio dresūrą ir priežiūrą

Vaikų švietimas apie augintinius svarbus procesas, galintis išmokyti vaikus atsakomybės, meilės gyvūnams ir pagarbos gyvoms būtybėms. Keletas būdų, kaip tėvai gali mokyti savo vaikus apie augintinius:

- Leiskite vaikams dalyvauti naminių gyvūnėlių priežiūroje. Pakvieskite juos pašerti, padėti valyti ir prižiūrėti gyvūnus. Tai padės jiems suprasti gyvūnų poreikius, tam skiriamą laiką ir dėmesį.
- Išmokykite vaikus gerbti augintinius kaip savarankiškas būtybes, turinčias savo poreikius ir jausmus. Paaiškinkite jiems, kad gyvūnai nėra žaislai, todėl su jais reikia elgtis su meile ir rūpesčiu.
- Skaitykite knygas, žiūrėkite filmus arba kartu su vaikais ieškokite informacijos apie naminių gyvūnėlių prigimtį ir poreikius. Tai pagerins jų suvokimą, padės suprasti gyvūnų priežiūros svarbą.
- Išmokykite juos priimti atsakomybę už pareigas, susijusias su augintiniais, tokias kaip šėrimas, priežiūra, valymas ir pasivaikščiojimas. Tai padės jiems ugdyti atsakomybę ir organizuotumą.
- Skatinkite juos parodyti savo meilę ir rūpestį augintiniui, įskaitant apkabimus, žaislus ir paglostymus.
- Ugdykite vaikus gerbti natūralų gyvūnų elgesį. Paaiškinkite jiems įprasto gyvūnų elgesio sąvokas, tokias kaip kačių vizginimas uodega ar šunų poreikis užuosti.

Vaikų švietimas apie augintinius yra ilgalaikis ir nepertraukiamas procesas. Tėvams palaikant, pamokant, rodant meilę, vaikai išmoks elgtis su gyvūnais pagarbiai ir su meile, tai galios visiems gyvūnams ne tik naminiams. PAW mokomoji medžiaga bus labai naudinga tėvams šia kryptimi. Tėvai, norėdami supažindinti vaikus su įvairių rūšių gyvūnais, jų savybėmis, kaip elgtis su jais, gali pasinaudoti paprasta ir vaikams priimtina mokymosi veikla.

7. Jei negalite priimti gyvūno

Yra keletas priežasčių, kodėl ne visi gali priglobti augintinį, net jei jie ar jų vaikai to labai nori. Pirma, augintinio priegloba reikalauja išlaidų, o prieglobos mokesčiai gali labai skirtis priklausomai nuo gyvūno tipo, prieglaudos ar gyvūno globos organizacijos, šalies/regiono, kuriame gyvenate. Kitos priežastys gali būti susijusios su gyvenamos vietos keitimu pvz., kaip ne erdvus namas arba nuomos sutartis. Gali atsirasti alergijų, laiko stokos, naujų šeimos įsipareigojimų, jau turimų augintinių.

Vis dėlto yra keletas būdų, kaip galite išgelbėti gyvūno gyvybę, pakeisti jo gyvenimą teigiama kryptimi ir didinti mūsų vaikų sąmoningumą.

- Pirma, galite suteikti globą. Daugelis gyvūnų prieglaudų ir gelbėjimo organizacijų pasikliauja globėjų pagalba, suteikti laikinus namus gyvūnams, kuriems tuo metu labai reikia. Globa padeda gyvūnams išeiti iš prieglaudų ir patekti į patogesnę aplinką, kol jie laukia savo pastovių namų. Iš pradžių galite pasiteirauti minėtose vietinėse prieglaudose arba gyvūnų globos grupėse, kad sužinotumėte, ar jiems reikia pagalbos dėl laikinų namų. Ne visa informacija apie prieglaudas būna jų internetinėse svetainėse.
- Galite pasisiūlyti savanoriauti gyvūnų prieglaudose ar globos organizacijose. Galite padėti valyti, šerti, bendrauti su gyvūnais, padėti organizuoti renginius ar prieglobos dienas. Daugeliui minėtų prieglaudų reikia savanorių pagalbos, jos turi daug poreikių. Apsilankymas šiose prieglaudose su savo vaikais, suteiks informacijos ir įžvalgų apie gyvūnų poreikius.
- Kitas būdas padėti – pasiūlyti finansinę paramą gyvūnų prieglaudoms ir globos grupėms, siekiant padengti veterinarines paslaugas, maistą, kitas išlaidas, Galite paremti gyvūnų maistu, gultais, žaislais ir kitais prieglaudoms reikalingais reikmenimis.
- Būtų naudinga organizuoti paramos akcijas gyvūnų prieglaudoms. Pavyzdžiui, surinkti pinigų savo vaikų mokykloje ir paaukoti juos prieglaudai.

- Transportas: kai kuriuos gyvūnus gali tekti vežti į prieglaudą. Jei turite transporto priemonę, galite padėti šiuo klausimu. Be to, galite bendradarbiauti su vietinėmis mokyklomis, bendruomenės centrais ar organizacijomis, kad pateiktumėte edukacines programas apie gyvūnų gerovę, atsakingą naminių gyvūnėlių laikymą ir sterilizacijos/kastracijos svarbą.

Tiesiog turime nepamiršti, kad visos net ir labai mažos pastangos gali labai padėti paliktų ir beglobių gyvūnų gyvenimui, o kartu ir prisidėti prie vaikų švietimo gyvūnų gerovės ir apsaugos klausimais.

AUTORIAI

Athina Abatzidi (KEAN-Alternatyvios jaunimo veiklos grupė, Graikija)

Dimitra Sofianou (KEAN-Alternatyvios jaunimo veiklos grupė, Graikija)

Co-funded by
the European Union

Europos Komisijos parama šio leidinio kūrimui nereiškia turinio patvirtinimo, kuris atspindi tik autorių požiūrį, ir Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame esančios informacijos naudojimą.

[Projekto numeris:2021-2-PL01-KA220-SCH-000049117]